

ЖОЛАЙРЫҚ: КӨЛІК ҚОЗҒАЛЫСЫНА ҚОЛАЙЛЫ ЖАҒДАЙ

Мемлекет басшысының тапсырмасы аясында жүзеге асқан жоба мегаполистегі көлік инфрақұрылымын жаңғыртуға бағытталған

Шымкент қаласында көлік инфрақұрылымын дамыту және жол қозғалысын реттеу бағытындағы жұмыстар жалғасуда. Осы мақсатта Бөйдібек би даңғылы мен Төлеметов көшесінің қиылысында жаңа жол-көлік айырығы пайдалануға берілді. Нысанның ашылу салтанатына қала әкімі Ғабит Сыздықбеков қатысып, эстакада арқылы көлік қозғалысының басталуына куә болды.

Бұл жоба – мегаполистің жол инфрақұрылымын жетілдіруге, көлік қатынасын оңтайландыруға және тұрғындардың күнделікті жүріп-тұруына қолайлы жағдай жасауға бағытталған маңызды бастамалардың бірі. Қала аумағының кеңеюі, халық санының артуы және автотомобиль қозғалысының қарқындауы жол желісіне түсетін жүктемені күшейтіп отыр. Сондықтан көлік қозғалысы тығыз учаскелерде заманауи инженерлік шешімдерді енгізу қаланың орнықты дамуы үшін айрықша маңызға ие.

Жолайырықтың құрылысы өткен жылдың соңында Мемлекет басшысының Шымкент қаласының көлік инфрақұрылымын дамыту жөніндегі тапсыр-

маларын орындау аясында басталған болатын. Жобаның негізгі мақсаты – қозғалыс қарқыны жоғары қиылыстардағы көлік ағынын реттеп, жол өткізу мүмкіндігін арттыру және жүргізушілердің уақытын үнемдеуге ықпал ету.

Қазіргі уақытта нысанның негізгі құрылыс жұмыстары аяқталып, эстакада арқылы көлік қозғалысы ашылды. Жол белгілері орнатылып, жол таңбалары салынды. Бұл – қаланың маңызды көлік тораптарының біріндегі қозғалысты жақсартуға мүмкіндік беретін кезеңдік нәтиже.

Жаңа жолайырықтың іске қосылуы әсіресе қарбалас уақытта көлік қозғалысын реттеуге, қиылыстағы жүктемені азайтуға және бағыттар арасындағы қатынасты тиімді ұйымдастыруға септігін тигізеді. Сонымен қатар жол қозғалысының қауіпсіздігін қамтамасыз етуге де оң ықпал етуі тиіс.

Нысанның ашылу барысында қала әкімі Ғабит Сыздықбеков жол инфрақұрылымын дамыту жұмыстары Шымкенттің бүгінгі қажеттілігі мен алдағы даму перспективасына сай жүргізілуі керектігін атап өтті. Оның айтуынша, заманауи көлік шешімдерін енгізу тек жол өткізу қабілетін арттырумен шектелмейді. Бұл – тұрғындардың қозға-

лысын жеңілдетуге, қала аудандары арасындағы байланысты нығайтуға және мегаполистегі өмір сүру сапасын жақсартуға бағытталған кешенді жұмыс.

Шымкенттің ірі мегаполис ретінде дамуы көлік жүйесіне қойылатын талаптарды да арттырып отыр. Осыған байланысты жолдарды жаңғырту, қиылыстарды қайта ұйымдастыру, көлік ағынын тиімді бөлу және жаяу жүргіншілерге қолайлы орта қалыптастыру мәселелері өзектілігін жоғалтпайды.

Жолайырық құрылысы да осы міндеттерді жүзеге асыруға бағытталған. Инженерлік нысан көлік қозғалысын бірнеше деңгейде ұйымдастыруға мүмкіндік беріп, қиылыстың өткізу мүмкіндігін жақсартуға негіз қалайды. Мұндай жобалар қаланың көлік жүйесін кезең-кезеңімен жаңғыртуға және инфрақұрылымдық жүктемені тиімді басқаруға жол ашады.

Қазіргі уақытта жолайырықтың төменгі деңгейіндегі айналма қозғалысты ұйымдастыру, оң жаққа бұрылатын

өткел тармақтарын ретке келтіру және жерасты жаяу жүргіншілер өткелдерін абаттандыру жұмыстары жалғасуда. Бұған қоса, нысанға іргелес аумақты көріктендіру шаралары қолға алынған.

Жобада көлік қозғалысымен қатар жаяу жүргіншілердің қауіпсіздігі мен қолайлылығына да басымдық берілген. Жерасты өткелдерін ретке келтіру және аумақты абаттандыру жұмыстарын аяқтау тұрғындардың жолдан қауіпсіз өтуіне, сондай-ақ нысан маңындағы қоғамдық кеңістіктің қолайлылығын арттыруға мүмкіндік береді.

Жоспарға сәйкес, жолайырыққа қатысты барлық жұмыс, оның ішінде іргелес аумақты абаттандыру шаралары жылдың соңына дейін толық аяқталуы тиіс.

Жалпы, жаңа жолайырықтың пайдалануға берілуі – Шымкенттің көлік инфрақұрылымын жаңғырту бағытындағы кезекті қадам. Мемлекет басшысының тапсырмалары аясында жүзеге асырылып жатқан мұндай жобалардың түпкі мақсаты – қаладағы қозғалысты тиімді ұйымдастыру, жол қауіпсіздігін арттыру және тұрғындарға қолайлы орта қалыптастыру.

Ал нысанның толық аяқталуы аталған учаскедегі көлік қатынасын одан әрі жетілдіруге мүмкіндік береді.

Құрылыс сапасын бақылау, фитосанитариялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету және қаланың жасыл қорын ұлғайту – Мемлекет басшысы айқындаған міндеттерді жүзеге асырудың маңызды бағыттары.

Шымкент қаласында тұрғындардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету, құрылыс жұмыстарының сапасын арттыру және экологиялық ортаны жақсарту бағытындағы жұмыстарды жетілдіру мәселелері қала әкімдігінде өткен аппараттық кеңесте талқыланды. Қала әкімі Ғабит Сыздықбековтің төрағалығымен өткен жиында салалық басқармалар мен жауапты мекемелердің атқарған жұмыстары сараланып, алдағы кезеңге арналған басым міндеттер

ҚАЛАНЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ӘЛЕУЕТІНЕ ЕРЕКШЕ НАЗАР

айқындалды.

Президент Қасым-Жомарт Тоқаев мемлекеттік басқару жүйесінде заңдылықты қамтамасыз ету, азаматтардың өмір сүру сапасын арттыру және қоршаған ортаны қорғау мәселелеріне айрықша мән беріп келеді. Осы міндеттерді жергілікті деңгейде тиімді орындау үшін бақылау тетіктерін жетілдіріп, әр саладағы жұмыстың нәтижелілігін арттыру қажет.

Жиында өсімдіктер карантині саласындағы мемлекеттік бақылаудың жай-күйі қаралды. ҚР Ауыл шаруашылығы министрлігі Агроөнеркәсіптік кешендегі мемлекеттік инспекция комитетінің

Шымкент қаласы бойынша аумақтық инспекциясының басшысы Қарсыбек Ертуов фитосанитариялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету бағытында жүргізіліп жатқан жұмыстар туралы есеп берді.

Қала экономикасында сауда мен ауыл шаруашылығы өнімдерінің айналымы маңызды орын алатындықтан, экспорттық және импорттық тауарлардың белгіленген талаптарға сәйкестігін тексеру ерекше маңызға ие. Бұл – өсімдіктер аурулары мен зиянкестерінің таралуына жол бермеудің, отандық өнімнің сапасын сақтаудың және сыртқы нарықтағы сәнімді нығайтудың негізгі

шарттарының бірі.

Жыл басынан бері «Фитосанитария» республикалық мемлекеттік кәсіпорнының зертханасында Шымкенттен экспортталатын карантинге жатқызылған 328 мың 237 тонна өнім сараптамадан өткізілген. Оның қорытындысы бойынша 11 889 фитосанитариялық сертификат берілген. Бұдан бөлек, қалаға сырттан жеткізілетін карантиндік өнімдерге де тұрақты бақылау жүргізілуде. Ауыл шаруашылығы алқаптарында зиянды организмдердің таралу қаупін азайту мақсатында агротехникалық және химиялық өңдеу шаралары қолға алынған.

Жалғасы 2-ші бетте

ТОҚАЕВ ТМД-НЫҢ 2035 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫН ӘЗІРЛЕУДІ ҰСЫНДЫ

Қазақстан Президенті Достастық елдерінің экономикалық ықпалдастығын тереңдету, көлік-транзит өлеуетін арттыру және жасанды интеллект саласындағы ынтымақтастықты кеңейту жөнінде бірқатар маңызды бастама көтерді.

5 - бетте

БҰҚАРАЛЫҚ СПОРТҚА БАСЫМДЫҚ БЕРІЛУДЕ

Шымкентте бұқаралық спортты дамыту, тұрғындар арасында салауатты өмір салтын қалыптастыру және велоспортқа деген қызығушылықты арттыру мақсатында «Шымкент веломарафоны» ұйымдастырылды. Қалалық Дене шынықтыру және спорт басқармасының бастамасымен өткен ауқымды шараға 350-ге жуық адам қатысып, 20 шақырымдық қашықтықты еңсеруге күш салды.

Бұқаралық спортты дөріптеген веломарафонның ашылу салтанаты «Тәуелсіздік» саябағында өтті. Жиынан кейін қатысушылар велосипедтеріне мініп, белгіленген бағыт бойынша Ипподромға қарай жолға шықты. Түрлі жастағы қала тұрғындарын біріктірген шара спортқа құштарлықты арттырып қана қоймай, белсенді өмір салтын ұстанудың маңызын да айқындай түсті.

Биыл екінші жыл қатарынан ұйымдастырылған веломарафонға өртүрлі жастағы тұрғындар қатысты. Қатысушылардың қатарында тәжірибелі велослабандоздармен бірге спортқа енді қызығушылық танытып жүрген жастар да болды. Бұл бұқаралық спорт шараларының тұрғындар арасында кеңінен қолдау тауып келе жатқанын аңғартады.

Жарыстың ашылу салтанатында қалалық Дене шынықтыру және спорт басқармасы басшысының орынбасары Ермек Дәрменов қатысушыларға сәттілік тілеп, веломарафонның ауқымы жыл сайын кеңейіп келе жатқанын атап өтті. Оның айтуынша, қалада велоспортты бұқаралық деңгейде дамытуға, тұрғындарды тұрақты түрде дене шынықтырумен айналысуға ынталандыруға басымдық беріліп отыр.

Веломарафонға қатысушылардың арасында 14 жастағы Арман Диасұлы да бар. Жас велослабандоз биыл бұл жарысқа екінші рет қатысып отыр. Ол өткен жылғы тәжірибесін пайдаланып, биыл да 20 шақырымдық қашықтықты сәтті еңсеруге ниетті екенін жеткізді.

Веломарафонның басты ерекшелігі – оған қатысу үшін кәсіби спортшы болу міндетті емес. Ең маңыздысы – белсенділік танытып, қозғалыс мәдениетін қалыптастыруға үлес қосу. Осы тұрғыдан алғанда, бұқаралық жарыстар қала тұрғындарын ортақ мақсат төңірегіне біріктіретін тиімді алаңға айналып келеді.

Жарыс қорытындысы бойынша үздік нәтиже көрсеткен қатысушылар медальдармен және алғыс хаттармен марапатталды. Қатысушылар үшін бұл тек спорттық бөсеке ғана емес, өз мүмкіндіктерін сынап, жаңа мақсаттарға ұмтылуға мүмкіндік берген маңызды шара болды.

Жалпы, «Шымкент веломарафоны» – қалада бұқаралық спортты дамытуға бағытталған бастамалардың бірі. Осындай іс-шаралар тұрғындардың дене белсенділігін арттырып, спортпен тұрақты айналысуға ынталандырады. Ал велоспортты кеңінен насихаттау экологиялық таза көлік түріне деген қызығушылықты да арттыруға ықпал етеді.

Шымкентте бұқаралық спортты дамытуға бағытталған мұндай шаралардың тұрақты өткізілуі тұрғындардың салауатты өмір салтына бет бұруына және спорт мәдениетінің қалыптасуына негіз болмақ.

Бетті дайындаған: Ұлжан НАУШАБАЕВА.

Ұлттың зияткерлік әлеуеті мен елдің ертеңі білім сапасына тікелей байланысты. Ал сапалы білімнің негізін қалайтын – ұстаз. Өскелең ұрпақтың бойына білім мен тәрбие дарытып, олардың қабілетін шыңдайтын педагогтердің еңбегі қашанда құрметке лайық. Осы орайда Шымкент қаласында Ұстаздар күніне арналған «Ұстаз – ұлы тұлға, ұстаздық – ұлы міндет» атты салтанатты жиын өтіп, білім саласының майталмандарына айрықша құрмет көрсетілді.

Мерекелік шараға қала әкімі Ғабит Сыздықбеков, адам құқықтары мен бала құқықтарын қорғау жөніндегі өңірлік уәкілдер, Білім басқармасы жанындағы Ардагерлер кеңесінің мүшелері, сала ардагерлері, білім беру ұйымдарының басшылары мен педагогтер қатысты. Жалпы, мерекелік басқосуға 2 мыңға жуық адам жиналды.

Салтанатты жиында сөз сөйлеген шаһар басшысы ұстаздық қызметтің қоғам дамуындағы айрықша орнына тоқталып, мұғалімдерге жас ұрпақтың бойына ұлттық құндылықтарды сіңіріп, сапалы білім беру жолындағы табысты еңбектері үшін алғыс білдірді. Оның айтуынша, білім беру жүйесін жетілдіру, педагогтердің кәсіби әлеуетін арттыру және балаларға қолайлы оқу ортасын қалыптастыру – қала дамуының басым бағыттарының бірі.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев білім беру сапасын арттыру, мұғалім мәртебесін көтеру және жас ұрпақтың жан-жақты дамуына жағдай жасау мәселелеріне үнемі назар аударып келеді. Бұл міндеттерді жүзеге асыру үшін педагогтерге қажетті жағдай жасап, заманауи білім беру инфрақұрылымын дамыту маңызды. Осы бағытта Шымкентте мектептердің материалдық-техникалық базасын нығайту, жаңа білім беру нысандарын салу және қолданыстағы мекемелерді жаңғырту жұмыстары жалғасуда.

Қала әкімі Ғабит Сыздықбеков білім

ҰСТАЗ ЕҢБЕГІ – ҰЛТ БОЛАШАҒЫНЫҢ НЕГІЗІ

беру саласындағы атқарылған жұмыстарға тоқталып, соңғы екі жылда мегаполисте 13 білім беру нысаны пайдалануға берілгенін атап өтті. Қазіргі уақытта Тұран, Shymkent City және Асар-2 шағынаудандарында үш жаңа мектептің құрылысы жүргізілуде. Сонымен қатар №97 IT мектеп-лицейін заманауи талаптарға сай жаңарту жоспарланған. Білім беру нысандарын көбейту – қаладағы оқушы орындарының тапшылығын азайтып қана қоймай, балалардың сапалы білім алуына мүмкіндік беретін маңызды қадам. Ал заманауи оқу ортасын қалыптастыру мұғалімдердің кәсіби мүмкіндіктерін тиімді пайдалануға жол ашады.

Мерекелік жиынның басты сәттерінің бірі – білім саласында жоғары нәтижелерге қол жеткізіп, педагогикалық тәжірибеге жаңашыл әдістерді енгізген

ұстаздарды марапаттау рәсімі болды. Қала әкімі Мемлекет басшысының атынан білім беру саласының үздік өкілдеріне мемлекеттік наградалар – «Құрмет» ордені мен «Ерен еңбегі үшін» медальдарын табыстады. Сонымен қатар бірқатар педагог қала әкімінің Алғыс хаттарымен марапатталды. Бұл марапаттар – мұғалімдердің күнделікті еңбегіне берілген баға ғана емес, олардың қоғам алдындағы жауапкершілігі мен жас ұрпақ тәрбиесіне қосқан үлегін мойындаудың көрінісі. Сондай-ақ пәндік олимпиадаларда, спорттық жарыстарда және түрлі шығармашылық байқауларда шәкірттерін жеңіс тұғырына шығарған педагогтерге ерекше құрмет көрсетілді. Өйткені оқушының жетістігі артында білімін аямаған, қабілетін танып, бағыт-бағдар берген ұстаздың қажырлы еңбегі тұрады.

(Жалғасы. Басы 1-бетте)

Әсіресе шегірткеге қарсы күрес жұмыстары назардан тыс қалған жоқ. Биыл ауыл шаруашылығы мақсатындағы 1 382 гектар жер химиялық өңдеуден өтті. Мұндай шаралар егістік алқаптарын қорғауға, ауыл шаруашылығы өнімдерінің шығынын азайтуға және азық-түлік қауіпсіздігін нығайтуға бағытталған.

Аппараттық кеңесте қала құрылысының сапасы, нысандардың қауіпсіздігі және заң талаптарының орындалуы да кеңінен сөз болды. Қалалық орта сапасы және бақылау басқармасының басшысы Берік Дүйсенов құрылыс саласындағы тексерулердің нәтижелерін баяндап, 2026 жылғы 1 шілдеден бастап қолданысқа енгізілген жаңа Құрылыс кодексінің негізгі талаптарына тоқталды.

Жаңа нормалар құрылыс нысандарын бақылау тәртібін жетілдіруге және белгіленген

талаптардың орындалуына жауапкершілікті күшейтуге бағытталған. Енді мемлекеттік құрылыс инспекторлары нысандарды пайдалануға қабылдау рәсіміне қатысады. Ал рұқсат құжаттарының немесе қолданыстағы талаптарды бұза отырып жүргізіліп жатқан құрылыс туралы мәліметтер тиісті уәкілетті органдарға жолданады.

Бақылау шараларының тағы бір маңызды бағыты – өрт қауіпсіздігін сақтау және ғимараттардың мүмкіндігі шектеулі азаматтарға қолжетімді болуын қамтамасыз ету. Бұл талаптар қалалық инфрақұрылымды дамыту барысында тұрғындардың өмірі мен денсаулығын қорғауға, сондай-ақ қоғамдық нысандардың баршаға қолайлы болуына негізделген.

Есепті кезеңде қала аумағындағы 132 құрылыс нысаны тексеріліп, анықталған заң бұзушылықтар бойынша 314

қан нысандардың сапасы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету де маңызды. Сондықтан бақылау жұмыстарының жүйелі жүргізілуі, заң талаптарының баршаға бірдей орындалуы және анықталған кемшіліктердің уақытылы жойылуы қаланың тұрақты дамуына тікелей ықпал етеді. Жиында экологиялық ахуалды жақсарту және қаланың жасыл қорын кеңейту мәселесіне де басымдық берілді. Қалалық жайлы ортаны дамыту басқармасының басшысы Әбілқайыр Оңғар Шымкенттің жасыл белдеуін қалыптастыру, орман алқаптарын ұлғайту және күзгі көшет отырғызу науқанына дайындық барысын таныстырды.

Қала аумағын көгалдандыру – тек көріктендіру жұмысы емес, табиғи ортаның тұрақтылығын сақтауға, шаңның таралуын азайтуға және тұрғындар үшін қолайлы орта қалыптастыруға бағытталған

ұзақ мерзімді міндет. Осы тұрғыдан алғанда, жасыл желек көлемін көбейту мен отырғызылған көшеттердің жерсінуді қамтамасыз ету қатар жүргізілуі тиіс. Қазіргі таңда «Жасыл белдеу» коммуналдық мемлекеттік мекемесіне бекітілген жер учаскелерінің жалпы көлемі 8 772,6 гектарды құрайды. Оның 5 307,7 гектары мемлекеттік орман қорына тиесілі болса, 3 464,9 гектары жасыл белдеу аумағын қамтиды.

Биыл сәуір айында Түркістан облысынан мемлекеттік орман қорының 3 578,57 гектар жері аталған мекеменің балансына берілді. Бұл қаланың айналасындағы жасыл аумақтарды басқару мен орман қорын ұлғайту бағытындағы жұмыстарды жүйелеуге мүмкіндік береді.

Соңғы жылдары көгалдандыру жұмыстары кезең-кезеңімен жүзеге асырылып келеді. Мәселен, 2023 жылы 36 гектар жерге 60 мың көшет, 2024 жылы 186 гектар аумаққа 130 мың көшет отырғызылған. Ал 2025 жылы 54 гектар жерге 40 мың көшет егілді.

Биыл күзде 120 гектар аумаққа 100 мың түп ағаш пен бұта отырғызу жоспарланып отыр. Бұл бастама қаланың экологиялық әлеуетін арттыруға және жасыл аймақтардың көлемін кеңейтуге бағытталған. Дегенмен, көгалдандырудың нәтижесі отырғызылған көшеттердің санымен ғана өлшенбейді. Олардың жерсінуді, тұрақты суарылуы, күтім жасалуы және бірнеше жыл бойы сақталуы да маңызды. Сондықтан жоспарланған жұмыстарды сапалы ұйымдас-

Шымкенттің білім беру саласындағы жетістіктері жас ұрпақтың халықаралық деңгейде бәсекеге қабілетті екенін көрсетеді. Қала мектептерінің 80-нен астам түлегі әлемнің жетекші 100-ден астам университетінен шақырту алып, халықаралық білім беру гранттарының иегері атанған. Бұдан бөлек, мегаполис оқушылары халықаралық және республикалық пәндік жарыстарда 16 алтын, 44 күміс және 63 қола медаль жеңіп алған. «Алтын белгі» иегерлерінің қатары да артып келеді. Бұл нәтижелер – білім беру ұйымдарындағы жүйелі жұмыстың, педагогтердің кәсіби біліктілігінің және оқушылардың ізденісі мен талпынысының жемісі. Әсіресе шәкірттерді халықаралық білім кеңістігіне бағыттау, олардың қабілетін ерте анықтап, терең білім алуына жағдай жасау қазіргі білім жүйесінің маңызды міндетіне айналып отыр.

Жас ұрпақтың осындай жетістіктерге жетуі ұстаздық еңбектің маңызын айқындай түседі. Себебі мұғалімнің міндеті тек пән үйретумен шектелмейді. Ол баланың бойына жауапкершілік, отансүйгіштік, еңбекқорлық пен адамгершілік қасиеттерін сіңіріп, өмірлік ұстанымының қалыптасуына ықпал етеді. Салтанатты жиынның соңы танымал өнерпаздардың қатысуымен өткен концерттік бағдарламаға ұласты. Әсем өн мен көтеріңкі көңіл күйге толы кеште ұстаздарға деген құрмет пен ризашылықтың лебі сезілді.

Ұстаздар күні – білім мен тәрбиені қатар ұстанып, болашақ буынның қалыптасуына үлес қосып жүрген жандардың еңбегін бағалайтын ерекше мереке. Ал мұғалімге құрмет көрсету – ұлт болашағына құрмет көрсету. Сондықтан педагог мәртебесін көтеру, олардың кәсіби дамуына қолдау білдіру және сапалы білімге қолжетімділікті кеңейту жолындағы жұмыстар алдағы уақытта да өз маңызын жоғалтпайды.

ҚАЛАНЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ӘЛЕУЕТІНЕ ЕРЕКШЕ НАЗАР

тырумен қатар, егілген көшеттердің кейінгі жай-күйін бақылау қажеттігі туындайды.

Аппараттық кеңес қорытындысында қала әкімі Ғабит Сыздықбеков жауапты басқармалар мен мекемелерге бірқатар міндет жүктеді. Атап айтқанда, өсімдіктер карантині саласындағы талаптардың сақталуын бақылауды күшейту, құрылыс нысандарындағы заң бұзушылықтардың алдын алу және қауіпсіздік нормаларының орындалуын қамтамасыз ету қажеттігі атап өтілді. Сонымен қатар күзгі ағаш отырғызу науқанына уақытылы дайындалып, жұмыстарды белгіленген мерзімде әрі сапалы орындау міндеті қойылды. Бұл ретте көшет отырғызылатын аумақтарды дұрыс таңдау, ағаштардың жергілікті табиғи жағдайларға сәйкестігін ескеру және олардың күтімін ұйымдастыру мәселелеріне мән беру қажет. Мемлекет басшысының тапсырмаларын орындау ең алдымен нақты іспен және халық сезінетін нәтижемен өлшенеді. Осы тұрғыдан алғанда, фитосанитариялық қауіпсіздікті нығайту, құрылыс сапасын бақылау және қаланың жасыл қорын кеңейту – Шымкенттің орнықты дамуына қызмет ететін өзара сабақтас бағыттар.

Заң талаптарының сақталуы, жауапты мекемелердің жұмысты үйлесімді атқаруы және қабылданған шешімдердің нәтижелі орындалуы тұрғындар үшін қауіпсіз, жайлы әрі экологиялық қолайлы қала қалыптастыруға негіз болады.

Бетті дайындаған: Арайлым ӘСАҒАТ.

АНАЛАР МЕН НӘРЕСТЕЛЕР ДЕНСАУЛЫҒЫНА АРНАЛҒАН ІРІ ЖОБА

Ана мен баланың денсаулығын қорғау – денсаулық сақтау жүйесінің басым бағыттарының бірі. Әсіресе халық саны қарқынды өсіп келе жатқан Шымкент қаласы үшін ана мен балаға көрсетілетін медициналық көмектің сапасы мен қолжетімділігін арттырудың маңызы зор. Осы міндеттерді жүзеге асыру аясында Ақжайық шағынауданында 200 орындық №2 қалалық перинаталдық орталықтың құрылысы жүргізілуде.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев денсаулық сақтау саласын дамыту, медициналық қызметтің сапасын жақсарту және азаматтардың өмір сүру ұзақтығын арттыру міндеттеріне ерекше назар аударып келеді. Осы бағыттағы жұмыстардың маңызды бөлігі – заманауи медициналық нысандар салып, халыққа көрсетілетін көмектің қолжетімділігін кеңейту. Шымкентте бой көтеріп жатқан жаңа перинаталдық орталық та осы мақсаттарға қызмет ететін маңызды инфрақұрылымдық жобалардың бірі. Жаңа орталық әйелдерге акушерлік, ал жаңа туған нәрестелерге неонаталдық көмек көрсетудің мүмкіндіктерін арттырады. Мұнда қалыпты босанумен қатар, жүктілік пен босану кезінде асқыну қаупі жоғары жағдайларды қабылдауға, күрделі патологиялары бар әйелдерді емдеуге және шұғыл медициналық көмек көрсетуге қажетті жағдай жасалады. Бұл, әсіресе, ана мен нәрестенің өміріне қауіп төнуі мүмкін күрделі жағдайларда медициналық көмекті дер кезінде ұйымдастыруға мүмкіндік береді. Арнайы бөлімшелер мен заманауи жабдықтардың болуы дәрігерлердің жұмысын тиімді үйлестіріп, науқастарға көрсетілетін қызметтің сапасын арттыруға ықпал етеді.

Жобаның ауқымы да айтарлықтай. Үш қабаттан тұратын медициналық кешен 12 блокты қамтиды. Ғимараттың жалпы аумағы 38 мың шаршы метрді құрайды. Нысан аналар мен сәбилерге жоғары мамандандырылған көмек көрсетуге арналған заманауи медициналық құрал-жабдықтармен қамтамасыз етіледі.

Шымкенттің аумағы кеңейіп, халық санының өсуіне байланысты медициналық инфрақұрылымға түсетін жүктеме де артып келеді. Мұндай

жағдайда жаңа медициналық мекемелердің салынуы қолданыстағы ұйымдардың жұмысын оңтайландыруға және тұрғындардың қажетті қызметтерді алу мүмкіндігін кеңейтуге жол ашады.

Перинаталдық орталықтың қызметі тек қала тұрғындарымен шектелмейді. Оның медициналық әлеуетін Түркістан облысының Шымкентке іргелес аудандарында тұратын әйелдер мен жаңа туған нәрестелер де пайдалана алады. Демек, жоба өңірдегі мамандандырылған акушерлік және неонаталдық көмектің қолжетімділігін арттыруға бағытталған. Сонымен қатар орталықтың ашылуы медицина мамандары үшін де жаңа мүмкіндіктер қалыптастырады. Мұнда дәрігерлер мен орта буын медицина қызметкерлерін даярлау, олардың кәсіби біліктілігін арттыруға жағдай жасау көзделген. Бұл медициналық көмектің сапасын тек заманауи жабдықтар арқылы ғана емес, білікті мамандардың кәсіби әлеуеті есебінен де жетілдіруге мүмкіндік береді.

Жобаның құрылысы 2026 жылдың сәуір айында басталған. Қазіргі уақытта нысанның құрылыс дайындығы 30 пайызды құрайды. Құрылыс жұмыстарын «Integra Construction KZ» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі жүргізуде.

Жоспар бойынша, медициналық кешеннің құрылысын толық аяқтау 2027 жылдың қыркүйек айына белгіленген. Алдағы уақытта құрылыс жұмыстарының сапасын сақтау, бекітілген мерзімдердің орындалуын қамтамасыз ету және нысанды қажетті медициналық жабдықтармен жарақтандыру жобаның нәтижелі жүзеге асуына тікелей әсер етеді.

Жаңа перинаталдық орталықтың пайдалануға берілуі Шымкенттің денсаулық сақтау жүйесін дамытудағы маңызды қадам болмақ. Ең бастысы, бұл жоба ана мен баланың өмірі мен денсаулығын қорғауға, күрделі медициналық жағдайларда жедел әрі сапалы көмек көрсетуге және тұрғындардың мамандандырылған медициналық қызметке қолжетімділігін арттыруға мүмкіндік береді.

Өйткені дені сау ана мен аман-есен дүниеге келген сәбидің саулығы – қоғамның әл-ауқаты мен ел болашағының негізі.

Мемлекет басшысының тапсырмасы аясында бой көтерген кешен мүгедектігі бар азаматтардың денсаулығын қалпына келтіруге және қоғам өміріне белсенді араласуына мүмкіндік береді. Әлеуметтік мемлекеттің басты өлшемдерінің бірі – әр азаматқа тең мүмкіндік ұсынып, оның қоғамдағы орнын нығайтуға жағдай жасау. Әсіресе мүгедектігі бар адамдардың сапалы медициналық және әлеуметтік қызмет алуына, дербес өмір сүру дағдыларын қалыптастыруына қолдау көрсету маңызды. Осы бағыттағы жұмыстардың нәтижесінде Шымкент қаласының Бозарық шағынауданында 150 орындық заманауи оңалту орталығы пайдалануға берілді.

Жаңа нысанның ашылу рәсіміне қала әкімі Ғабит Сыздықбеков қатысып, әлеуметтік инфрақұрылымды дамыту мен тұрғындардың өмір сүру сапасын жақсартудағы орталықтың маңызын атап өтті.

Бұл жоба Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың тапсырмасына сәйкес, елімізде заманауи оңалту орталықтарының желісін кеңейту және ерекше қажеттіліктері бар азаматтарды қолдау бағытында жүзеге асырылды. Құрылыс жұмыстары 2024 жылдың желтоқсанында басталып, жоспарланған мерзімнен бұрын аяқталған.

Жаңа орталық 5,3 гектар аумақты алып жатыр. Ғимараттардың жалпы ауданы шамамен 22 мың шаршы метрді құрайды. Кешен өзара байланысты бес блоктан тұрып, медициналық көмек, дене шынықтыру, әлеуметтік бейімдеу, еңбекке баулу және уақытша тұру қызметтерін бір жерде ұйымдастыруға мүмкіндік береді. Мекеме I және II топтағы мүгедектігі бар азаматтарға жартылай стационарлық форматта арнаулы әлеуметтік қызмет көрсетуге арналған. Мұндағы басты мақсат – қызмет алушылардың денсаулық жағдайын жақсартуға көмектесу, күнделікті өмірге қажетті дағдыларын дамыту және олардың қоғаммен байланысын нығайту. Ашылу рәсімінде сөз сөйлеген қала әкімі Ғабит Сыздықбеков мұндай нысандардың әлеуметтік қолдау жүйесіндегі орнына тоқталды.

«Президенттің тапсырмасына сәйкес Шымкентте мүгедектігі бар азаматтар кешенді көмек алып, қолайлы жағдайда оңалтудан өте алатын заманауи орталық ашылды. Мұнда

ӘЛЕУМЕТТІК ҚОЛДАУДЫҢ ЖАҢА БЕЛЕСІ

денсаулықты қалпына келтіруге, әлеуметтік бейімделуге және белсенді өмірге оралуға барлық мүмкіндік жасалған», – деді қала әкімі.

Шынында да, оңалту қызметінің тиімділігі тек медициналық процедуралармен шектелмейді. Адамның өз мүмкіндігін дамытуына, әлеуметтік ортаға бейімделуіне және күнделікті өмірде барынша дербес болуына жағдай жасау да маңызды. Жаңа кешен осы міндеттерді өзара ұштастыруға бағытталған.

Кешеннің негізгі бөлігін үш қабатты оңалту корпусы құрайды. Мұнда дәрігерлер мен бейінді мамандардың кабинеттері, физиотерапия, механотерапия, массаж және сумен емдеу бөлмелері қарастырылған. Сонымен қатар логопедиялық және психологиялық көмек көрсетуге арналған арнайы кабинеттер бар.

Бұл мүмкіндіктер қызмет алушылардың жеке қажеттіліктеріне қарай оңалту шараларын ұйымдастыруға жол ашады. Әр азаматтың денсаулық жағдайы мен функционалдық мүмкіндіктері ескеріліп, тиісті мамандардың көмегі көрсетіледі.

Орталықта дене белсенділігін арттыруға да ерекше мән берілген. Емдік-сауықтыру бассейні бір мезетте 46 адамға дейін қабылдай алады. Ал спорт залы 25 адамға арналған. Мұндай инфрақұрылым қозғалыс белсенділігін дамытуға және оңалту бағдарламаларын толыққанды жүргізуге мүмкіндік береді. Кешеннің акт залы 150 орынға есептелген. Оның ішінде мүгедектігі бар адамдар пайдаланатын арбаларға арналған 40 орын қарастырылған. Бұл қоғамдық және мәдени іс-шараларға қатысуға қолайлы жағдай қалыптастыруға бағытталған. Әлеуметтік бейімдеу мен еңбек дағдыларын дамыту үшін де қажетті кеңістіктер жабдықталған. Орталықта тігін, қыш бұйымдарын жасау және сле-

сарлық жұмыстарға арналған шеберханалар, шығармашылық бөлмелер мен кітапхана орналасқан. Мұнда қызмет алушылардың қызығушылығын дамытуға, жаңа дағдыларды меңгеруіне және еңбекке араласу мүмкіндіктерін кеңейтуге жағдай жасалады.

Орталық құрамындағы екі қабатты стационар қызмет алушылардың уақытша тұруына арналған. Мұнда бір және екі орынды бөлмелер қарастырылған. Сондай-ақ мүгедек арбасын пайдаланатын азаматтардың қажеттіліктеріне бейімделген арнайы бөлмелер бар. Кешен отандық және шетелдік өндірістің заманауи медициналық жабдықтарымен, соның ішінде арнайы оңалту техникасымен қамтамасыз етілген. Бұл мамандарға қажетті процедура-ларды жүргізіп, қызмет алушыларға кешенді қолдау көрсетуге мүмкіндік береді.

Жаңа әлеуметтік нысанның іске қосылуы Шымкент тұрғындары үшін оңалту және арнаулы әлеуметтік қызметтердің қолжетімділігін кеңейтеді. Сонымен қатар бұл жоба қоғамда тең мүмкіндіктер қалыптастыруға, мүгедектігі бар азаматтардың әлеуетін дамытуға және олардың қоғамдық өмірге белсенді араласуына ықпал етеді.

Мемлекет басшысы айқындаған әлеуметтік саясаттың негізгі мақсаты – азаматтардың әл-ауқатын арттырып, ешкімді назардан тыс қалдырмау. Осы тұрғыдан алғанда, заманауи оңалту орталығының ашылуы – тапсырмаларды нақты іске айналдырудың және әлеуметтік қолдау инфрақұрылымын нығайтудың маңызды көрінісі.

Өйткені қолжетімді орта қалыптастыру, сапалы қызмет ұсыну және әр адамның мүмкіндігін дамытуға жағдай жасау – әлеуметтік жауапкершілігі жоғары қоғамның басты қағидаларының бірі.

«ТАРТЫЛ FEST»: ШЫМКЕНТТЕ БҰҚАРАЛЫҚ СПОРТҚА ҚЫЗЫҒУШЫЛЫҚ АРТЫП КЕЛЕДІ

шыларға қатаң жас шектеуінің қойылмауы. Кермеге кәсіби спортшылармен қатар, өз күшін сынауға ниет білдірген әуесқойлар да шықты. Жас спортшылар физикалық дайындығы мен шеберлігін көрсетсе, тәжірибелі воркаутшылар күрделі жаттығулар орындап, көрермендердің ықыласына бөленді. Өртүрлі салада еңбек ететін ерлер мен әйелдердің де сайысқа қатысуы спорттың баршаға ортақ екенін аңғартты.

«Тартыл FEST» фестивалінің негізгі мақсаты – жастардың дене шынықтыру мен спортқа қызығушылығын арттыру, тұрғындарды күнделікті өмірде белсенді

болуға ынталандыру. Өйткені спортпен тұрақты айналысу үшін міндетті түрде қымбат спортзалға бару қажет емес. Қолжетімді алаң мен тұрақты ниет те дене белсенділігін арттыруға жол ашады.

«Шымкентте воркаутқа деген қызығушылық жыл сайын артып келе жатқанын байқап отырмыз. Бүгінгі фестиваль – қаламыздың тұрғындары салауатты өмір сүруге белсенділікпен таңдағанының тағы бір дәлелі», – деді «XIII LEGION» спорт секциясының өкілі Дмитрий Подебида.

Жарыс қорытындысы бойынша әр-

түрлі салмақ және жас санаттарында үздік нәтиже көрсеткен қатысушыларға естелік сыйлықтар мен дипломдар табысталды. Дегенмен фестивальдің мәні жеңімпаздарды анықтаумен ғана шектелген жоқ. Қатысушылар үшін ортақ қызығушылықтағы адамдармен танысу, тәжірибе алмасу және көтеріңкі көңіл-күй де маңызды болды. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев бұқаралық спортты дамытуға, халықтың денсаулығын нығайтуға және өскелең ұрпақтың дене тәрбиесіне айрықша мән беріп келеді. Осы тұрғыдан алғанда, «Тартыл FEST» секілді ашық форматтағы іс-шаралар жастарды спортқа тартудың тиімді жолдарының бірі.

Бетті дайындаған: Мақсат ТОҚСАНБАЙ.

Шымкенттегі «Арбат» аллеясы спортсүйер қауымның басын қосқан алаңға айналды. Мұнда жастар арасында воркаутты дәріптеп, бұқаралық спортты дамытуға бағытталған «Тартыл FEST» фестивалі өтті. Жүздеген қатысушы мен көрермен жиналған шара салауатты өмір салтын насихаттап, спорттың жасқа да, кәсіпке де шектеу қоймайтынын көрсетті.

Фестиваль барысында аллея ерекше серпінге бөленді. Өуен мен жанкүйерлердің қолдауы қатысушыларға жігер беріп, кермеге тартылу сайысына қызығушылықты арттырды. Ұйымдастырушылар спорттық жарыстардың қауіпсіз өтуіне жағдай жасап, қатысушылардың өз мүмкіндіктерін көрсетуіне мүмкіндік берді.

Шараның басты ерекшелігі – қатысу-

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ӘРІПТЕСТІККЕ ЖАҢА МҮМКІНДІК

Қазақстан-Венгрия бизнес-форумында өнеркәсіптік кооперацияны дамыту, технология тарту және бірлескен жобаларды жүзеге асыру мәселелері талқыланды.

Экономиканы өртараптандыру, шетелдік инвестиция тарту және отандық өндірістің әлеуетін арттыру – Қазақстанның экономикалық саясатының басым бағыттары. Осы міндеттерді іске асыру аясында Шымкентте Қазақстан мен Венгрия кәсіпкерлерінің қатысуымен бизнес-форум өтіп, екі ел арасындағы сауда-экономикалық және инвестициялық байланыстарды нығайтудың жаңа мүмкіндіктері қарастырылды.

Іскерлік жиын Шымкент пен Венгрияның Дебрецен қаласы арасындағы ынтымақтастықты дамытуға бағытталған. Форумға Шымкент қаласы әкімінің бірінші орынбасары Айдын Кәрімов, Дебрецен қаласының әкімі Ласло Папп бастаған ресми және іскерлік делегация, мемлекеттік органдар мен даму институттарының, қалалық Кәсіпкерлер палатасының өкілдері, сондай-ақ қазақстандық және венгриялық компаниялардың басшылары қатысты.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев ел экономикасына инвестиция тарту, өңдеу өнеркәсібін дамыту, жаңа өндірістер ашу және халықаралық экономикалық байланыстарды кеңейту міндеттерін жүйелі түрде көтеріп келеді. Бұл бағыттағы жұмыстар өңірлердің өндірістік мүмкіндіктерін тиімді пайдалануға, жаңа жұмыс орындарын құруға және заманауи технологияларды өндіріске енгізуге жол ашады.

Осы тұрғыдан алғанда, Қазақстан мен Венгрия кәсіпкерлерінің басын қосқан форум Шымкенттің инвестициялық әлеуетін таныстырып қана қоймай, нақты іскерлік жобаларды талқылауға мүмкіндік беретін маңызды алаңға айналды.

Форум барысында қатысушыларға мегаполистің өнеркәсіптік мүмкіндіктері, инвестициялық жобаларды сүйемелдеу тетіктері және кәсіпкерлерге көрсетілетін қолдау шаралары таныстырылды. Сонымен қатар Дебрецен қаласының инвестициялық әлеуеті мен екіжақты ынтымақтастықтың перспективалары сөз болды.

Венгрия делегациясының құрамында инфрақұрылымдық құрылыс, металл өңдеу, ауыл шаруашылығы мен өнеркәсіпке қажетті бөлшектер өндіру, сондай-ақ инженерлік жобалау салаларында жұмыс істейтін компаниялардың өкілдері бар. Бұл бағыттар Шымкенттің өндірістік әлеуетімен ұштасып, өзара тиімді әріптестік орнатуға мүмкіндік береді.

Шымкент қаласының кәсіпкерлік және индустриялық-инновациялық даму басқармасының басшысы Ермек Тұрмановтың айтуынша, форумның негізгі мақсаты – шетелдік серіктестерге қаланың экономикалық мүмкіндіктерін таныстырып, кәсіпкерлер арасындағы тікелей байланысты нығайту.

«Бүгін біз Қазақстан-Венгрия форумын өткізіп отырмыз. Оның мақсаты – Венгрия делегациясы мен бизнес өкілдерін Шымкенттің инвестициялық мүмкіндіктері және қаламыздың әлеуетімен таныстыру, сондай-ақ екі елдің бизнес-қоғамдастықтары арасындағы іскерлік байланыстарды дамыту», – деді Ермек Тұрманов.

Қала экономикасындағы инвестициялық белсенділік те осы бағыттағы жұмыстың ауқымын көрсетеді. Өткен жылдың қорытындысы бойынша Шымкентке 559 млрд теңге инвестиция тартылған. Ал биылғы жылдың алғашқы сегіз айында бұл көрсеткіш 500 млрд теңгеге жетті. Жыл қорытындысында инвестиция көлемін тағы 10 пайызға арттыру жоспарланып отыр.

Мегаполисте халықаралық компаниялардың қатысуымен бірқатар жобалар жүзеге асырылуда. Олардың қатарында Coca-Cola және Samsung компанияларымен байланысты жобалар, сондай-ақ агроөнеркәсіп пен экология саласындағы бастамалар бар. Мұндай әріптестік өндірісті жаңғыртуға, технологиялық тәжірибе

алмасуға және жергілікті кәсіпорындардың бәсекеге қабілеттілігін арттыруға ықпал етеді.

Бизнес-форумның іскерлік бағдарламасында кәсіпкерлер арасындағы тікелей келіссөздерге ерекше мән берілді. B2B форматында өткен кездесулер барысында компания өкілдері құрал-жабдықтар мен өнім жеткізу, технологиялық серіктестік орнату және бірлескен кәсіпорындар құру мүмкіндіктерін талқылады. Өсіресе өнеркәсіп, құрылыс материалдарын өндіру және тамақ өнеркәсібі бағыттарындағы ұсыныстарға назар аударылды. Мұндай кездесулер кәсіпкерлерге өзара мүдделерді нақтылап, ықтимал серіктестерді анықтауға және болашақ жобалардың негізін қалауға мүмкіндік береді.

Халықаралық экономикалық байланыстарды дамытудың тиімділігі тек инвестиция көлемімен өлшенбейді. Жаңа технологиялардың келуі, жергілікті мамандардың кәсіби біліктілігінің артуы, өндіріс орындарының ашылуы және отандық өнімнің нарықтағы бәсекеге қабілеттілігінің күшеюі де маңызды нәтиже саналады. Сондықтан Шымкент үшін шетелдік компаниялармен ынтымақтастықты кеңейту инвестиция тартумен қатар, экономиканың жаңа бағыттарын қалыптастыруға және өңдеу өнеркәсібінің үлесін арттыруға мүмкіндік береді. Венгрия делегациясының сапары аясында Дебрецен қаласының өкілдері мен Шымкент қаласының әкімі Фабиан Сыздықбековтің кездесуі жоспарланған. Кездесу барысында екі қаланың арасында бауырластық байланыс орнату туралы меморандумға қол қою көзделген.

Құжатта сауда-экономикалық, инвестициялық, мәдени және гуманитарлық салалардағы ынтымақтастықтың негізгі бағыттары айқындалмақ. Бұл екі қаланың іскерлік және қоғамдық байланыстарын ұзақ мерзімді негізде дамытуға жол ашады.

Сонымен қатар венгриялық делегация Шымкенттегі кәсіпорындарды аралап, жергілікті өндіріс орындарының мүмкіндіктерімен, өнеркәсіптік инфрақұрылыммен және жаңа жобаларды іске асыруға арналған перспективалы алаңдармен танысады.

Жалпы, Қазақстан-Венгрия бизнес-форумы Шымкенттің халықаралық экономикалық байланыстарын кеңейтуге және қаланың инвестициялық тартымдылығын арттыруға бағытталған маңызды бастама. Егер форум аясындағы келіссөздер нақты жобаларға ұласып, өзара тиімді келісімдер жүзеге асса, бұл жаңа өндірістер ашуға, жұмыс орындарын көбейтуге және мегаполистің экономикалық әлеуетін одан әрі нығайтуға ықпал етеді.

Ең бастысы, инвестиция тарту жұмыстары нақты экономикалық нәтижемен өлшенуі тиіс. Ал халықаралық әріптестіктің берік орнауы Шымкенттің өңірлік өндіріс және іскерлік байланыстар орталығы ретіндегі мүмкіндіктерін кеңейте түседі.

Дебрецен қаласының әкімі Ласло Папп бастаған Венгрияның ресми делегация мүшелері тек экономикалық тұрғыда байланысты нығайтып ғана қоймай, мегаполиске жасаған іс-сапары аясында Дендрологиялық саябаққа барып көшет отырғызды. Нәтижесінде саябақтың Құрметті қонақтар аллеясы 10 шынар ағашымен толықты.

– Бұл – менің Қазақстанға жасаған алғашқы сапарым. Бұл қала бірден менің назарымды аударды, себебі Дебрецен мен Шымкенттің арасында көптеген ұқсастықтар бар екенін байқадық. Венгрия мен Қазақстан арасында тарихи байланыстар ежелден қалыптасқан, өйткені халықтарымыздың ортақ тамыры бар. Шымкентке келудегі басты мақсатымыз – екі ел арасындағы байланысты нығайту, сондай-ақ, халықтарымыз бен қалаларымыз арасында экономикалық, мәдени, достық және адами қарым-қатынастарды дамыту, – деді Дебрецен қаласының әкімі Іс-шара барысында.

Венгрия делегациясының басшысы мегаполисте қысқа уақыт болғанына қарамастан, екі қаланың экономикалық, мәдени және тарихи бағыттарда көптеген ортақ тұстары бар екеніне көз жеткізгенін айтты. Оның сөзінше, Дебрецен – Венгриядағы көлемі жағынан екінші қала. Қала туризм мен экономиканы белсенді дамытып келеді және тек Шымкентпен ғана емес, Қазақстанның басқа да өңірлерімен ынтымақтастық орнатуға дайын.

Бетті дайындаған: Әлия ҚҰРАЛБЕК.

ОТАНҒА АДАЛДЫҚ – ҰРПАҚҚА АМАНАТ: ӘСКЕРИ ТӘРБИЕНІҢ ЖАҢА КЕЗЕҢІ

Сабыр Рахымов атындағы әскери колледжде алғаш рет 105 кадет Әскери ант қабылдап, ел алдындағы жауапкершілігін сезінудің маңызды қадамын жасады.

Шымкент қаласындағы Сабыр Рахымов атындағы әскери колледжде ел болашағы үшін маңызды әрі тағылымдық мәні зор оқиға өтті. Білім ордасының тарихында алғаш рет 105 кадет Әскери ант қабылдап, Отанға адал қызмет етуге, әскери борышын абыроймен атқаруға және әскери тәртіпті қатаң сақтауға салтанатты түрде серт берді. Бұл рәсім жас ұрпақтың бойында патриоттық рухты қалыптастырумен қатар, ел қауіпсіздігі мен мемлекет алдындағы азаматтық жауапкершіліктің мәнін терең түсінуге жол ашатын маңызды қадам болды.

Әскери ант – жай ғана салтанатты рәсім емес. Ол – Отанға деген адалдықтың, ел тыныштығы мен тәуелсіздігін қорғауға дайындықтың, әскери міндетке деген жауапкершіліктің айқын көрінісі. Сондықтан жас кадеттердің өміріндегі бұл күн олардың кәсіби қалыптасу жолындағы ерекше белес ретінде есте қалмақ.

Қазіргі кезеңде мемлекет қауіпсіздігін қамтамасыз ету, Қарулы күштердің әлеуетін нығайту және әскери қызметтің беделін арттыру мәселелері айрықша маңызға ие. Бұл бағытта әскери білім беру жүйесінің орны ерекше. Өйткені ел қорғау ісіне бейім, тәртіпке берік, жауапкершілігі жоғары әрі отансүйгіш азаматтарды тәрбиелеу – ұлттық қауіпсіздіктің ұзақ мерзімді негіздерінің бірі.

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев өз сөздерінде жастардың бойында отаншылдық рухты қалыптастыруға, азаматтық жауапкершілікті арттыруға және ел мүддесіне адал қызмет етуге ерекше мән беріп келеді. Президент көтерген «Адал азамат» тұжырымдамасы да жас ұрпақты адалдыққа, әділдікке, еңбекқорлыққа және жауапкершілікке баулуды көздейді. Бұл қағидаттар әскери білім беру мекемелеріндегі тәрбие жұмысымен де сабақтасып жатыр. Әскери колледж қабырғасында білім алып жүрген кадеттер үшін Отанға қызмет ету ұғымы тек әскери мамандықты меңгерумен шектелмейді. Ол – тәртіпті сақтау, өз міндетін мінсіз орындау, ұжым алдындағы жауапкершілікті сезіну және елдің болашағына бейжай қарамау. Осындай қасиеттерді жас кезінен бойына сіңірген азамат қана қандай жағдайда да мемлекет мүддесін жоғары қоя алады.

Салтанатты жиын аясында өткен «Ұрпақтар сабақтастығы» рәсімі де іс-шараның мазмұнын тереңдеті түсті. Бұл тағылымды бастама әскери қызметтің мәнін түсіндірумен қатар, ел қорғау жолында қалыптасқан дәстүрлерді кейінгі буынға жеткізудің маңызын айқындады. Әскери қызметтің тарихы – ерлік пен жауапкершіліктің, тәртіп пен табандылықтың тарихы. Оны жас ұрпаққа таныстыру арқылы

ұлттық сана мен тарихи жадты нығайтуға болады. Өткен буынның өнегесін бойына сіңірген жас азамат Отан алдындағы борыштың қадірін тереңірек түсінеді.

Ұрпақтар сабақтастығының тәрбиелік мәні де осында. Аға буынның өмірлік тәжірибесі мен елге қызмет етудегі ұстанымы жас кадеттерге бағыт-бағдар берсе, жастардың жігері мен талпынысы әскери дәстүрлердің жалғасуына негіз болады. Мұндай кездесулер өскелең ұрпақтың бойында құрмет, отансүйгіштік және ортақ іске жауапкершілік сезімін қалыптастыруға ықпал етеді. Жастардың сапалы білім алып, кәсіби тұрғыдан қалыптасуына жағдай жасау, олардың азаматтық белсенділігін арттыру және елге қызмет етуге ынталандыру – мемлекеттік жастар саясатының маңызды бағыттары. Әскери колледждер осы міндеттерді жүзеге асыруда ерекше орын алады. Мұнда жасөспірімдер мамандық игерумен бірге, тәртіпке бағынуды, уақытты тиімді пайдалануды, командамен жұмыс істеуді және қиындықтарға төзімді болуды үйренеді. Бұл қасиеттер тек әскери қыз-

метте ғана емес, қоғамдық өмірдің барлық саласында қажет. Себебі елдің дамуы білімді әрі білікті мамандарға ғана емес, өз міндетіне жауапкершілікпен қарайтын, қоғам игілігін жеке мүддесінен жоғары қоя білетін азаматтарға да байланысты. Іс-шара соңында ұйымдастырылған ашық есік күні қатысушылар мен қонақтарға колледждің тыныс-тіршілігімен, оқу жағдайларымен және білім беру ортасымен танысуға мүмкіндік берді.

Сабыр Рахымов атындағы әскери колледжде алғаш рет өткен Әскери ант қабылдау рәсімі – білім ордасының тарихындағы маңызды оқиға ғана емес, жас ұрпақты ел-жандылыққа тәрбиелеудің де жарқын үлгісі. Ант қабылдаған 105 кадеттің алдында енді білім мен тәртіпті қатар меңгеріп, таңдаған жолында табандылық таныту міндеті тұр. Отанға қызмет ету үлкен жауапкершілікті, жоғары дайындықты және берік азаматтық ұстанымды талап етеді. Сондықтан әскери білім беру мекемелеріндегі тәрбие жұмысы жас кадеттердің кәсіби біліктілігін арттырумен қатар, олардың адамгершілік қасиеттерін қалыптастыруға бағытталуы қажет. Елдің ертеңі – білімді, тәртіпті, жауапкершілігі жоғары жастардың қолында. Ал сол жастардың бойына Отанға деген сүйіспеншілік пен ел алдындағы борышты сезіну қасиетін сіңіру – барша қоғамға ортақ міндет. Жас буынның елге адал қызмет ету жолындағы алғашқы маңызды қадамын айқындады.

ТОҚАЕВ ТМД-НЫҢ 2035 ЖЫЛҒА ДЕЙІНГІ ДАМУ СТРАТЕГИЯСЫН ӘЗІРЛЕУДІ ҰСЫНДЫ

9 қазанда Түрікменстанда Тәуелсіз Мемлекеттер Достастығы мемлекеттері басшылары кеңесінің отырысы өтті. Саммитке қатысқан Қазақстан Президенті Қасым-Жомарт Тоқаев Достастықтың 35 жылдық тарихына тоқталып, ұйымның алдағы даму бағыттарын айқындауға қатысты ұсыныстарын ортаға салды.

Мемлекет басшысы саммитті жоғары деңгейде ұйымдастырғаны және қонақжайлық көрсеткені үшін Түрікменстан Президенті Сердар Бердімұхамедовке алғыс білдірді. Сондай-ақ Қазақстанның ТМД-ның құрылуына бастамашы болған мемлекеттердің бірі екенін атап өтті. 1991 жылы қабылданған Алматы декларациясы мемлекетаралық ынтымақтастықтың жаңа кезеңіне жол ашқан тарихи құжат болды.

Президенттің айтуынша, осы жылдар ішінде ТМД елдер арасындағы тарихи байланыстарды сақтауға, өзара сенімді нығайтуға және көпжақты ықпалдастықты дамытуға мүмкіндік беретін маңызды алаңға айналды. Достастықтың басты құндылығы – халықтар достығы, ортақ мәдени және рухани мұра.

Қасым-Жомарт Тоқаев қазіргі геосаяси жағдайда ТМД-ның халықаралық беделін арттырып, өзгерістерге бейімделу қажеттігін атап өтті. Осыған байланысты ұйымның ұзақмерзімді даму бағдарын айқындау мәселесіне ерекше назар аударды.

– Сондықтан Атқарушы комитетке елдеріміздің үкіметтерімен бірлесіп, ТМД-ның 2035 жылға дейінгі даму стратегиясын әзірлеуді ұсынамын. Ең алдымен, мемлекеттеріміз үшін аса маңызды басымдықтарға мән берген жөн. Олар: экономика, энергетика, инфрақұрылым, озық технологиялар және адам капиталы, – деді Мемлекет басшысы.

Президенттің пікірінше, ортақ стратегиялық құжат ұйым аясында қабылданатын бағдарламалар мен шешімдердің жүйелі жүзеге асуына ықпал етеді. Сонымен бірге мемлекеттердің даму басымдықтарын өзара үйлестіріп, ұзақмерзімді нәтижелерге қол жеткізуге мүмкіндік береді. Экономикалық ықпалдастықты тереңдету де күн тәртібіндегі негізгі мәселелердің бірі ретінде аталды. Қазақстан сыртқы сауда айналымының төрттен бірінен астамы ТМД мемлекеттеріне тиесілі екенін ескерсек, бұл нарықтың еліміз үшін маңызы зор.

Мемлекет басшысы өзара саудадағы негізсіз кедергілерді жою, қызметтер нарығын кеңейту және инвестиция тартуға қолайлы жағдай қалыптастыру қажеттігін айтты. Сондай-ақ 2027–2030 жылдарға арналған үздік индустриялық-технологиялық жобалардың тізімін әзірлеуді ұсынды. Мұнда қосылған құны жоғары өнім өндіретін кәсіпорындарды дамытуға басымдық беру көзделеді. Саммитте көлік-логистика саласындағы ынтымақтастыққа да айрықша мән берілді. Қазақстан үшін Солтүстік – Оңтүстік, Батыс Қытай – Батыс Еуропа бағыттары және Транскаспий халықаралық көлік дәлізі стратегиялық маңызға ие.

Қасым-Жомарт Тоқаевтың айтуынша, негізгі көлік бағыттарын өзара байланыстыру құрлық арқылы жүк тасымалдаудың тиімділігін арттырып, елдердің

транзиттік мүмкіндіктерін кеңейтеді.

Қазақстанда осы бағыттағы инфрақұрылымдық жобалар кезең-кезеңімен жүзеге асырылып келеді. Арал – Каспий магистралінің құрылысы да стратегиялық маңызы бар бастамалардың қатарында. Президент бұл жобалар іске асқан кезде Қытайдан Еуропаға дейінгі тасымал жолы шамамен мың шақырымға қысқарып, жүк жеткізу мерзімі үш тәулікке дейін азаюы мүмкін екенін атап өтті. Сонымен қатар Мемлекет басшысы жүк тасымалын цифрландыру, электронды құжат айналымын енгізу және шекарадағы рәсімдерді үйлестіру қажеттігін жеткізді. Қазақстанның бастамасымен көршілес мемлекеттермен рұқсат құжаттарын электронды форматта алмасу тәжірибесі енгізіліп, осы бағыттағы жұмыстар жалғасып жатыр. Цифрлық шешімдерді ТМД кеңістігінде кеңінен қолдану шекарадан өту рәсімдерін жеңілдетіп, сауда байланыстарын жандандыруға мүмкіндік береді.

Президент цифрландыру мен жасанды интеллектті дамытуды Достастық елдерінің бөсекеге қабілеттілігін арттыратын маңызды фактор ретінде атады. Оның пікірінше, жаңа технологияларды игеру және отандық өзірлемелерді өндіріске енгізу экономикалық өсімге тың серпін береді. Осыған орай, Қасым-Жомарт Тоқаев жасанды интеллект стратегиясы, заңнамалық реттеу және мемлекеттік қолдау шаралары бойынша тәжірибе алмасатын тұрақты тетік құруды ұсынды. Бұл бастамаға ғылыми орталықтар, жоғары оқу орындары, технологиялық компаниялар мен стартаптар қатыса алады. Сондай-ақ Президент 2027 жылдың алғашқы тоқсанында Астанада жасанды интеллект саласындағы мамандардың ТМД аясындағы арнайы форумын өткізуді ұсынды. Мұндай алаң ғылыми-техникалық байланыстарды нығайтып, ортақ жобаларды жүзеге асыруға жол ашпақ. Мәдени-гуманитарлық ынтымақтастықты дамыту да назардан тыс қалған жоқ. Мемлекет басшысы халықтар арасындағы тікелей байланыстарды, ортақ мәдени құндылықтарды және өзара түсіністікті сақтаудың маңызын атап өтті. Бұған қоса, ТМД-ның халықаралық серіктестермен байланысын кеңейту

мақсатында «ТМД плюс» форматындағы алғашқы саммитті ұйымдастыру бастамасын көтерді.

– Қазақстан үшін Солтүстік – Оңтүстік, Батыс Қытай – Батыс Еуропа дәліздері, сондай-ақ Транскаспий бағыты басты күре жолдар саналады. Оларды бір-бірімен үйлесімді ұштастыра білсек, құрлық арқылы жүк тасымалының тиімділігі айтарлықтай артады. ТМД-ға мүше мемлекеттер аумағы арқылы өтетін басты көлік жолдарын ұштастыру тұжырымдамасы осы мақсатқа қызмет етпек. Аталған құжат биыл мамыр айында еліміздің бастамасымен қабылданған еді. Қазақстан осы тұжырымдаманы жүзеге асыруға нақты үлес қосуда. Тамыз айында жалпы ұзындығы 1,5 мың шақырымнан асатын Арал – Каспий магистралінің құрылысы басталды. Аталған стратегиялық жоба пайдалануға берілген кезде Қытайдан Еуропаға дейінгі автожол шамамен мың шақырымға, ал транзит жүктерді жеткізу мерзімі үш тәулікке дейін қысқарады. Басқа да ірі жобалар бойынша жұмыс жалғасып жатыр. Бұл ретте «Жұмсақ инфрақұрылым», яғни жүк тасымалын цифрландыру, электронды құжат айналымы және шекарадағы рәсімдердің үйлесімділігі зор рөл атқарады. Басты мақсат – «Бірыңғай цифрлық дәліз» қалыптастыру. Біздің ұсынысымыз бойынша Өзбекстанмен және Қырғызстанмен рұқсат құжаттарын электронды форматта алмасу жолға қойылды. Ресей және Беларусь елдерімен де дәл осындай жұмыс жүргізіліп жатыр. Ресей тарапымен бірлесіп биыл мамыр аясында жүргізушісіз жүк көліктерімен алғашқы трансшекаралық жүк тасымалы ұйымдастырылды. Анағұрлым тиімді шешімдерді ТМД аумағында жаппай тарату қажет деп санаймын, – деді Мемлекет басшысы.

2028 жыл – әлеуметтік даму жылы

Отырыс қорытындысы бойынша ТМД қызметіне және ұйымға мүше мемлекеттердің өзара ықпалдастығына қатысты бірқатар құжатқа қол қойылды. Мемлекеттер басшыларының шешімімен 2028 жыл – Әлеуметтік даму және өмір сапасы жылы, ал 2029 жыл ТМД аясындағы көлік байланысы жылы болып жарияланды. Келесі жылы ұйымға төрағалық ететін Өзбекстанға табыс тіленді. Жалпы, саммитте көтерілген бастамалар ТМД кеңістігіндегі ынтымақтастықты жаңа кезеңге шығаруға бағытталған. Ұзақмерзімді даму стратегиясын әзірлеу, өндірістік кооперацияны күшейту, көлік дәліздерін дамыту және жасанды интеллект саласында тәжірибе алмасу – алдағы жылдардағы ықпалдастықтың негізгі бағыттары.

Қазақстанның бұл үдерістегі ұстанымы өзара тиімді әріптестікті дамытуға, экономикалық әлеуетті толық пайдалануға және мемлекеттердің ортақ мүдделеріне сай нақты жобаларды жүзеге асыруға негізделеді. Басты міндет – қабылданған шешімдерді іс жүзінде орындап, олардың халықтың әл-ауқаты мен өңірдің тұрақты дамуына оң ықпал етуіне қол жеткізу.

Шолушы.

РАХМАН ҚАЙНАРЫНА АПАРАТЫН ЖОЛ ЖАҢАРДЫ

Шығыс Қазақстан облысында Өскемен – Алтай – Үлкен Нарын – Қатонқарағай – Рахман қайнары тас жолының 437-450 шақырым аралығындағы 13 шақырымдық учаскесін жөндеу жұмыстары аяқталды. Жаңартылған жолдың ашылуы еліміздегі туристік әлеуеті жоғары аумақтардың біріне көлікпен жетуді айтарлықтай жеңілдетеді.

Ұзындығы 13 шақырым болатын жол учаскесіндегі жөндеу жұмыстарын «Қаз-АвтоЖол» ҰК» АҚ жүргізді. Бұған дейін таулы өрі күрделі жер бедері көлік қозғалысын едәуір қиындатып, жолдың жекелеген бөліктерінен өтуге 2,5-3 сағатқа дейін уақыт кететін. Жөндеу жұмыстары аяқталғаннан кейін жол жүру анағұрлым жайлы өрі қауіпсіз бола түсті. Бұл, әсіресе, өңірдегі табиғи және сауықтыру туризмін дамыту үшін маңызды.

Жол жөндеу аясында 4 көпір және 23 су өткізу құбыры салынып, жолға толықтай

тиісті жабын төселді. Құрылыс жұмыстары биік таулы және күрделі жер бедері жағдайында жүргізілді. Жол учаскесі ұлттық парк аумағында орналасқандықтан, табиғи ортаға барынша ұқыпты қарауға басымдық беріліп, жарылыс жұмыстары қолданылған жоқ. Оның орнына тау жыныстары арнайы техникамен ұсақталып, алынған материал жолдың негізін төсеуге пайдаланылды.

Туристердің қолайлылығы үшін жол бойында аялдайтын арнайы орындар мен тау ландшафттарын тамашалауға арналған бақылау алаңдары да қарастырылған. Бұл жерлерден Мұзтау (Белуха) шыңына шолу алаңдары ашылады.

Рахман қайнары – Шығыс Қазақстандағы табиғи және сауықтыру бағытындағы танымал туристік орындардың бірі. Көлік қатынасының жақсаруы туристер ағынын арттырумен қатар, ілеспе

инфрақұрылымды дамытуға, туристік қызмет түрлерін көбейтуге және жеке инвестиция тартуға мүмкіндік береді.

Рахман қайнарында әлемдік деңгейдегі жаңа санаторий салу жоспары да өңірдің туристік әлеуетін арттыра түспек. Ал заманауи жол инфрақұрылымының қалыптасуы осындай ауқымды жобаларды жүзеге асырудың маңызды алғышарты саналады. Бұл өз кезегінде Рахман қайнары мен Қатонқарағай өңірін толыққанды туристік бағыт ретінде дамытуға жол ашады.

Айта кетейік, 2025 жылы Шығыс Қазақстан облысына шамамен 446 мың турист келген. Бұл ретте Қатонқарағай ауданының табиғи аумақтары туристік ағынды одан өрі арттыру үшін айтарлықтай әлеуетке ие. Мәселен, 2025 жылы Қатонқарағай мемлекеттік ұлттық табиғи паркіне шамамен 26 мың адам барған.

МЕКТЕПТЕГІ ТАМАҚТАНУДЫҢ ЖАҢА СТАНДАРТТАРЫ

Балалардың арасында артық салмақ пен метаболизмдік бұзылыстардың профилактикасы Астанада өткен «Саламатты мектеп» бірінші республикалық форумында талқыланған негізгі тақырыптардың бірі болды.

2024 жылғы мультииндикаторлы кластерлік зерттеудің деректеріне сәйкес 5–9 жастағы балалардың 23,2%-ында артық дене салмағы анықталған. Бұл – шамамен әрбір төртінші бала.

Проблеманы мектеп жасынан бастап анықтап, алдын алу маңызды. Балалық шақтағы артық салмақ болашақта 2-типті қант диабеті мен жүрек-қан тамыру ауруларының даму қаупінің жоғарылауымен байланысты.

2025 жылы 18 жасқа дейінгі балалар мен жасөспірімдердің арасында 2-типті қант диабетінің 1104 жағдайы тіркелді, оның 237-сі алғаш рет анықталған.

Профилактика баланың күнделікті ортасынан басталады. Ол теңгерімді тамақтануды, жеткілікті дене белсен-

ділігін, салауатты әдеттерді қалыптастыруды және қауіп факторларын уақтылы бағалауды қамтиды.

Сондықтан «Саламатты мектеп» шеңберінде мектептегі тамақтанудың сапасына, дене белсенділігіне қолжетімділікке, аурулардың профилактикасына, сондай-ақ мектеп, отбасы және денсаулық сақтау жүйесінің өзара іс-қимылына ерекше көңіл бөлінеді.

Бұл ретте артық салмақтың профилактикасы баланы стигматизациялауға әкелмеуі керек екенін есте ұстаған жөн. Баланы мазақ етуге, кінәлауға және оның салмағын көпшілік алдында талқылауға жол берілмейді. Ересектердің міндеті – баланы сынау емес, салауатты өмір салты оның күнделікті өмірінің табиғи бөлігіне айналатын жағдай жасау.

Баланың денсаулығы бір реттік акциямен немесе дәрігерге бір рет барумен қалып-таспайды. Бұл – баланың күн сайын білім алып, тамақтанып, қимылдап, өсіп жатқан ортасының нәтижесі.

Ресми жалақы – адамның еңбегіне төленетін ақы ғана емес, оның әлеуметтік қорғалуының да негізі. Әлеуметтік төлемдердің мөлшері, зейнетақы жинақтары және табысынан айырылған жағдайда отбасының қаржылық жағдайын сақтау мүмкіндігі жалақының толық көрсетілуіне және міндетті төлемдердің уақтылы аударылуына байланысты.

Жалақысын толық алатын адам қажет болған жағдайда өзіне тиесілі әлеуметтік қолдауды аламын деп күтеді. Алайда осындай жағдай туындағанда оның нақты табысының қанша бөлігі ресми көрсетілгені маңызды болады. Өйткені әлеуметтік төлемдерді есептеу кезінде әлеуметтік аударымдар жасалған кіріс ескеріледі.

Көбіне мәселе нақты жалақының бір бөлігі жасырылып, одан төленуге тиіс салықтар мен міндетті төлемдердің толық аударылмауынан туындайды.

Міндетті әлеуметтік сақтандыру жүйесі еңбекке қабілеттілігінен, асыраушысынан немесе жұмысынан айырылған жағдайда қаржылай қолдау көрсетеді. Сондай-ақ жүктілікке және босануға, жаңа туған баланы асырап алуға, бала бір жарым жасқа толғанға дейін оның күтіміне байланысты табыстан айырылған кезде әлеуметтік төлемдер қарастырылған.

Ресми жалақының төмен көрсетілуі болашақ әлеуметтік төлемнің мөлшерін азайтуы мүмкін. Мұның салдары өсіресе адамның тұрақты табысы тоқтап, ал отбасының шығындары бұрынғы деңгейде қалған немесе көбейген кезде сезіледі.

Мұны шартты мысалмен түсіндіруге болады. Егер бала күтіміне байланысты әлеуметтік төлемді есептеу үшін соңғы 24 айдағы орташа айлық кіріс 300 мың теңге деп алынса, 40 пайыздық коэффициент бойынша ай сайынғы төлем 120 мың теңгені құрайды. Ал жалғашы толық көрсетілмегендіктен, есепке алынатын орташа айлық кіріс 150 мың теңге болса, төлем 60 мың теңге болады.

Осылайша, ай сайынғы айырмашылық 60 мың теңгені құрайды. Бұл сомалардан міндетті зейнетақы жарналары өлі ұсталмаған. Төлемнің нақты мөлшері әр адамның жеке деректері мен заңнамада белгіленген шектеулерге сәйкес есептеледі. Отбасы үшін бұл айырмашылық баланың тамағына, киіміне және басқа да күнделікті қажет-

тіліктеріне жұмсалатын қаражаттың азаюына әкелуі мүмкін.

Жүктілікке және босануға байланысты әлеуметтік төлемді есептеу кезінде алдыңғы 12 айда әлеуметтік аударымдар жасалған кіріс ескеріледі. Сондықтан адамның нақты жалақысы жоғары болса да, оның бір бөлігі ресми көрсетілмесе, алатын төлемі күткеннен аз болуы мүмкін.

Жалақыны жасырудың ұзақ мерзімді салдары да бар. Зейнетақы жарналары толық аударылмаса, жұмыскердің болашақ зейнетақы жинағы азаяды. Ал еңбек дауы туындаған жағдайда нақты жалақы мөлшерін, жалақы бойынша берешекті және басқа да тиесілі төлемдерді дәлелдеу қиындайды.

Сонымен бірге еңбек шартының болмауы жұмыскерді еңбек құқықтарынан автоматты түрде айырмайды. Еңбек кодексінің 33-бабына сәйкес, егер жұмыс берушінің кінәсінен еңбек шарты жасалмаса немесе тиісті түрде ресімделмесе, еңбек қатынастары жұмыскер жұмысқа кіріскен күннен бастап туындайды деп есептеледі.

Әлеуметтік қорғау саласында азаматтардың өмір сүру сапасы мен әл-ауқатын жақсарту, әлеуметтік тәуекелдерді азайту үшін мемлекет, жұмыс берушілер және азаматтар ортақ жауапкершілік алады. Бұл жауапкершілік әр тараптың өз міндеттерін орындауына негізделеді.

Бұдан бөлек, Еңбек кодексінде жұмыс берушінің жүктілікке және босануға байланысты демалысқа, сондай-ақ жаңа туған баланы (балаларды) асырап

алған жұмыскерлердің демалысына жүктілікке және босануға байланысты әлеуметтік төлем сомасын шегере отырып, орташа жалақы мөлшерінде ақы төлеуі көзделген. Бұл еңбек және (немесе) ұжымдық шарттың талаптарында, жұмыс берушінің актісінде қарастырылған жағдайда жүзеге асырылады.

Қызметкердің әлеуметтік қамсыздандырылуы қалай қалыптасатынын түсіну үшін оның жалақысынан аударылатын төлемдердің мақсатын ескеру маңызды. Салықтар бюджетке аударылады, ал Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына (МӘСҚ) түсетін әлеуметтік аударымдар әлеуметтік тәуекелдер туындаған кезде азаматтарға төлем жасауға арналған. Әлеуметтік аударымдардың толық әрі уақтылы түсуі жұмыскердің ресми кірісін ескеріп, оған тиесілі әлеуметтік төлемді дұрыс есептеуге мүмкіндік береді.

Сондықтан жұмыскер еңбек шартындағы жалақы төлеу талаптарын тексеріп, есептелген жалақысы туралы мәліметтерді алып, әлеуметтік аударымдар мен зейнетақы жарналарының уақтылы түсуін тұрақты бақылап отыруы қажет. Әлеуметтік аударымдар туралы ақпаратты eGov.kz порталы, кейбір банктердің мобильді қосымшалары, Қор филиалдары және «Азаматтарға арналған үкімет» мемлекеттік корпорациясы арқылы алуға болады. Егер жұмыс беруші еңбек шартын жасасудан жалтарса, жұмыскер еңбек инспекциясына жүгіне алады. Ал міндетті төлемдер аударылмаған жағдайда мемлекеттік кірістер органдарына өтініш беруге құқылы.

ЕЛГЕ КЕЛГЕН ТУРИСТ ЕҢ АЛДЫМЕН НЕНІ БАЙҚАЙДЫ?

Туризм – тек көрікті жерлер мен әсем локациялардан тұрмайды. Әр сапардың артында қонақты қарсы алып, демалысын ұйымдастыратын және ел туралы әсерін қалыптастыратын кәсіби мамандар бар.

Бүгінде Қазақстанның туристік саласы қарқынды дамып келеді. 2026 жылдың бірінші жартыжылдығында елге шамамен 7 миллион турист келді. Туристік ағынның өсуімен бірге білікті кадрларға деген сұраныс та артып отыр.

Салаға қажетті мамандарды даярлау ісіне Туризм және спорт министрлігі ерекше мән береді. Осы бағыттағы негізгі білім беру орталықтарының бірі – Халықаралық туризм және меймандостық университеті. Бұл – Қазақстандағы туризм саласына маманданған алғашқы жоғары оқу орны.

Қазіргі таңда университетте

3 мыңнан астам студент білім алады. Оқу 14 білім беру бағдарламасы бойынша жүргізіледі. Оның ішінде 8 бакалавриат және 4 магистратура бағдарламасы бар. Бүгінде 200-ден астам магистрант білімін жалғастыруда. Олардың қатарында Моңғолия, Өзбекстан және Ресейден келген студенттер де бар.

Студенттер туризм, қонақүй және мейрамхана ісі, экскурсиялық қызмет, спорттық туризм, іс-шаралар менеджменті және басқа да бағыттар бойынша білім алады.

Оқу үдерісінде тәжірибеге ерекше көңіл бөлінеді. Студенттер Қазақстанның жетекші қонақүйлерінде, сондай-ақ Түркия мен Біріккен Араб Әмірліктеріндегі бес жұлдызды қонақүйлерде тағылымдамадан өтеді. Академиялық ұтқырлық бағдарламасы аясын-

да Өзбекстан, Түркия және Малайзия университеттерінде білімін жалғастыруға мүмкіндік бар.

Университеттің мүмкіндіктері туризм саласындағы білім берумен ғана шектелмейді. 2023 жылы мұнда Түркістан облысындағы жалғыз әскери кафедра ашылды. Әскери даярлық бес әскери-есептік мамандық бойынша жүргізіледі.

2025 жылдың қорытындысы бойынша университет түлектерінің жұмысқа орналасу көрсеткіші 91,3%-ды құрады. Ал 2026 жылы бүгінгі күнге дейін 1 229 түлектің 831-і, яғни 67,6%-ы жұмысқа орналасқан.

Қазіргі туризм саласына кәсіби білімін практикалық тәжірибемен және халықаралық құзыреттермен ұштастыра алатын мамандар қажет. Халықаралық туризм және меймандостық университеті дәл осындай білікті кадрларды даярлап келеді.

V АЗИЯ ПАРА ОЙЫНДАРЫНА 150 СПОРТШЫ ҚАТЫСАДЫ

18–24 қазан аралығында Жапонияның Аичи префектурасы мен Нагоя қаласында тірек-қимыл аппараты, көру қабілеті зақымданған және зияткерлік даму ерекшеліктері бар спортшылар арасында V Азия Пара ойындары өтеді.

Байрақты бөсекеде Қазақстан ұлттық командасының сапындағы 150 спортшы спорттың 12 түрі бойынша өнер көрсетеді. Атап айтқанда, волейболды отырып ойнаудан – 12, пара таяқшадан – 8, пара дзюдодан – 26, пара үстел теннисінен – 12, пара оқ атудан – 12, пара жеңіл атлетикадан – 14, пара садақ атудан – 9, пара жүзуден – 21, арбадағы теннистен – 3, пара пауэрлифтингтен – 15, боччадан – 5 және пара велоспорттан – 13 спортшы қатысады.

«Азия Пара ойындарында Қазақстан ұлттық құрамасының спортшылары 1 командалық және 11 жеке лей спорт түрінен ел намысын қорғайды. Биылғы ойындарда Қазақстан құрамасы арбадағы теннистен алғаш рет бақ сынайды. Сонымен қатар пара жеңіл атлетикадан зияткерлік даму ерекшеліктері бар спортшылар

да тұңғыш рет ел намысын қорғайды. Атап айтқанда, олар жеңіл атлетикадан Т20 және пара үстел теннисінен 11-сыныпта жарыс жолына шығады.

Ойындар алдындағы дайындық барысында спортшыларымыз 23 оқу-жаттығу жиынынан өтіп, 22 халықаралық турнирге қатысып, 63 медаль жеңіп алды. Алдағы жарыстарда да спортшыларымыз өз шеберліктерін барынша көрсетіп, лайықты нәтижелерге қол жеткізеді деп сенеміз», – деді Дене мүмкіндіктері шектеулі тұлғаларға арналған спорттық даярлау орталығының Спорт бойынша басқармасының басшысы Қайратбек Сеитбеков.

Қазақстандық пара спортшылар үшін V Азия Пара ойындарының алғашқы жарыстары 16-шы қазанда пара үстел теннисінен жекелей ойын түрінен басталады. Ал жарыстың ресми ашылу салтанаты 18-ші қазанда Нагоя қаласының Мидзухо жеңіл атлетика стадионында өтеді.

Айта кетейік, V Азия Пара ойындарына 45 елден 4000-ға жуық спортшы қатысып, спорттың 18 түрінен 502 медаль жиынтығы сарапқа салынады.

ЖІБЕК ЖОЛЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ КІТАПХАНАЛАР АЛЪЯНСЫНЫҢ СЕМИНАРЫНА ҚАТЫСЫП ЖАТЫР

Қытайдың Сиань қаласында Жібек жолы халықаралық кітапханалар альянсының оқу семинары өтіп жатыр. Жиынға 13 елдің мамандары жиналды. Қазақстан атынан ҚР Ұлттық кітапханасының өкілдері қатысып жатыр.

Семинар бағдарламасына цифрлық кітапханаларды дамыту, жасанды интеллектті енгізу және кітапхана ісінде заманауи технологияларды пайдалану мәселелеріне арналған сегіз дәріс енген.

Қытай Ұлттық кітапханасы, жетекші университеттер мен өңірлік кітапханалардың мамандары өз тәжірибелерін ортаға салды. Жиында генеративті жасанды интеллекттің мүмкіндіктері, цифрлық кітапхана қорларын дамыту және «Жібек жолының цифрлық кітапханасы» жобасын жүзеге асыру мәселелері сөз болды.

Семинар аясында ҚР Ұлттық кітапханасының қызметкері Нұрлыхан Жұмахан шетелдік әріптестеріне Қазақстанда әзірленген цифрлық жобаларды таныстырды. Атап айтқанда, ол жасанды интеллект көмегімен библиография-

лық деректерді өңдеуге арналған LibLab платформасы мен кітапхана статистикасын талдайтын LABA жүйесі туралы мәлімет берді.

Бетті жинақтап дайындаған: Әлия ҒАЛЫМБЕКҚЫЗЫ.

Открылось наследство

*** Открылось наследство после смерти гр. Арипова Мирахмета Мадмусаевича, умершего 24.05.2022г. Наследникам обращаться к нотариусу Ескерову Т. г.Шымкент ул. Абая 11 тел. 8 701 505 88 98.

*** Открылось наследство после смерти гр. Броварский Сергея Григорьевича, умершего 30.04.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Абишевой Ч.А. г.Шымкент ул. Уалиханова 219/41 тел. 8 777 887 47 77.

*** Открылось наследство после смерти гр. Асанбек Спандияр Алимбайулы, умершего 22.09.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Жабаевой А.О. г.Шымкент ул. Мангельдина 43 тел. 8 707 785 08 48.

*** Открылось наследство после смерти гр. Спанова Ильяса Сапарбекулы, умершего 25.07.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Мамыковой Н.Т. г.Шымкент ул. Кабанбай батыра 18/4 тел. 8 702 996 27 79.

*** Открылось наследство после смерти гр.Абдрахмановой Асета Юнусовны, умершей 22.11.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Алимову Е.Р. Туркестан.обл. с.Рыскулова ул. Жантурова 22.тел. 8 701 164 16 40.

*** Открылось наследство после смерти гр. Бекбосынова Жексенбая Жарылкасыновича, умершего 11.11.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Сарсенбаевой М.Ш. г.Шымкент мкр. Нурсат 12,1 тел. 8 701 741 94 45.

*** Открылось наследство после смерти гр. Стамкул Жумадила Сарыбайулы, умершего 02.07.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Измахановой Г.К. Туркестан.обл. с. Тамерлан ул. Рыскулова 5/1 тел. 8 771 600 32 00.

*** Открылось наследство после смерти гр. Тажбенова Асана Нуримбетовича, умершего 19.08.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Ескерову Т. г.Шымкент ул. Абая 11 тел. 8 701 505 88 98.

*** Открылось наследство после смерти гр. Нуралиевой Бекзия Досановны, умершей 25.06.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул. Мадели кожа 1 Г. тел. 8 705 682 20 75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Умбетовой Баланаза Сейфатовны,

умершей 23.04.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Сарсенбаевой М.Ш. г.Шымкент мкр. Нурсат 12,1 тел. 8 701 741 94 45.

*** Открылось наследство после смерти гр. Нурметовой Шахисты Рустамшиковны, умершей 03.08.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Досимбековой Т.В. г.Шымкент ул. Иляева 4-81 тел. 8 701 727 45 71.

*** Открылось наследство после смерти гр. Якунина Игоря Константиновича, умершего 13.04.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Мадалиевой М.У. г.Шымкент ул. Аскарова 3-26 тел. 8 777 919 25 77.

*** Открылось наследство после смерти гр. Алпысбаева Армана Ерболатулы, умершего 01.08.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Танбергенову С.А. г.Шымкент мкр. Нурсат 39/1 тел. 8 777 686 66 13.

*** Открылось наследство после смерти гр. Серикбай Нурай Бауыржанкызы, умершей 11.01.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Умирбековой М.А. г.Шымкент пр. Кунаева 59 тел. 8 707 447 87 15.

*** Открылось наследство после смерти гр. Кадинова Оринбека, умершего 10.05.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Жумабековой Э.Б. г.Шымкент ул. Рыскулова 80.тел. 8 707 848 38 58.

*** Открылось наследство после смерти гр. Токбергеновой Аймана Буридаевны, умершей 25.08.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Жанузак Г.А. г.Шымкент ул. Аскарова 32 тел. 8 701 753 69 00.

*** Открылось наследство после смерти гр. Алиева Абдисадика Мадиевича, умершего 30.09.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Умирбековой М.А. г.Шымкент пр. Кунаева 59 тел. 8 707 447 87 15.

*** Открылось наследство после смерти гр. Горловой Галины Ивановны, умершей 12.04.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Накиповой А.Ш. г.Шымкент ул. Толеби 39 тел. 8 778 591 80 98.

*** Открылось наследство после смерти гр. Белоусовой Анастасий Витальевны, умершей 20.09.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Абишевой Ч.А. г.Шымкент ул. Уалиханова 219-41 тел. 8 777 887 47 77.

*** Открылось наследство после смерти гр. МахсUTOва

Женис Амирхановича, умершего 26.07.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул. Мадели кожа 1 Г. тел. 8 705 682 20 75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Айтжановой Саулекуль, умершей 31.03.2025г. Наследникам обращаться к нотариусу Оспановой А.Ж. г.Шымкент пр. Республики 21-34.тел. 8 707 616 49 34.

*** Открылось наследство после смерти гр. Игликова Марата Шахмуратовича, умершего 14.08.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Сарсенбаевой М.Ш. г.Шымкент мкр. Нурсат 12,1 тел. 8 701 741 94 45.

*** Открылось наследство после смерти гр. Момыновой Айдаркул Лесовны, умершей 19.05.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Жабаевой А.О. г.Шымкент ул. Мангельдина 43 тел. 8 707 785 08 48.

*** Открылось наследство после смерти гр. Бергалиева Нурлана Тенизбаевича, умершего 02.10.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Оспановой А.Ж. г.Шымкент пр. Республики 21-34 тел. 8 707 616 49 34.

*** Открылось наследство после смерти гр. Мадиевой Кымызай, умершей 03.10.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул. Мадели кожа 1 Г. тел. 8 705 682 20 75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Утебаевой Жаксылкул, умершей 29.06.2016г. Наследникам обращаться к нотариусу Танбергенову С.А. г.Шымкент мкр. Нурсат 39/1 тел. 8 777 686 66 13.

*** Открылось наследство после смерти гр. Мусаева Дулатбека Амантуровича, умершего 27.04.2026г. Наследникам обращаться к нотариусу Кемеловой А.С. г.Шымкент ул. Рыскулбекова 5/5 тел. 8 701 716 27 81.

*** Открылось наследство после смерти гр. Камалова Нурлыбека Жакыповича, умершего 12.05.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул. Мадели кожа 1 Г. тел. 8 705 682 20 75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Раушанова Назарбека Турсынбаевича, умершего 23.04.2026 г. Наследникам обращаться к нотариусу Диханбаеву А.С. г.Шымкент ул. Толеби 39/3 тел. 8 775 756 98 99.

Ликвидация

*** ТОО"Ханали"объявляет о своей ликвидации БИН 211040030969, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Туркестан ул. Саттарханова дом 12.

*** Общественное объединение "Защите прав предпринимателей и потребителей по Туркестанской области" объявляет о своей ликвидации БИН 121040020467, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент Район Каратау квартал 194 дом 2331.

*** ТОО"Нур сервис" объявляет о своей ликвидации БИН 260440000165, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Тараз ж/м Барысхан ул. Суйнбай дом 90.

*** ТОО"AMIRMAR" объявляет о своей ликвидации БИН 220240030231, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент ул. Иляева 1 н.п.1.

*** ТОО"Energy service LLP" объявляет о своей ликвидации БИН 240140005855, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент 194 квартал дом 3981.

*** ТОО"Dance studio Nur-Arman" объявляет о своей ликвидации БИН 251040003344, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент мкр. Нурсат 40/1.

*** ТОО"АДИШ и К" объявляет о своей ликвидации БИН 230340036632, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент 195 квартал дом 1039.

*** ТОО"ANB Group" объявляет о своей ликвидации БИН 221040004644, все претензии принимаются в течение 2 ме-

сяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент пр. Жибек жолы дом 30.кв.14.

*** ТОО"Жандос и Компания" объявляет о своей ликвидации БИН 220940041311, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент пр.Жибек жолы 30 кв 14.

*** ТОО"НурСадыкСтрой" объявляет о своей ликвидации БИН 231140000776,все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования.Казахстан. г.Шымкент пр.Жибек жолы 30 кв.14.

*** ТОО"Береке Бак-24" объявляет о своей ликвидации БИН 241040006921,все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент пр.Жибек жолы 30 кв.14.

*** ТОО"НурБакытТрэйд" объявляет о своей ликвидации БИН 231140000687,все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент пр.Жибек жолы 30 кв.14.

*** ТОО"FRIENDS 2022" объявляет о своей ликвидации БИН 220140015303, все претензии принимаются в течение 2 меаца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент пр.Жибек жолы 30 кв.14

*** ТОО"Нурбол & Group" объявляет о своей ликвидации БИН 220540022737, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент пр. Жибек жолы 30 кв.14.

*** ТОО"NAV Gonstruction" объявляет о своей ликвидации БИН 221040004694, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент пр. Жибек жолы 30 кв.14

*** ТОО"НурСтройКласс" объявляет о своей ликвидации БИН 211040029866, все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент пр. Жибек жолы 30 кв, 14.

ХАБАРЛАНДЫРУ

Құрметті "Диханбай" ӨК-нің мүшелері, сіздерді 2026ж. қараша айының 4-ші жұлдызы күні сағ 10:00 де өтетін "Диханбай" ӨК-нің кезектен тыс жалпы жиналысына шақырамыз. Жеке куәліктеріңізбен келіңіздер.

Күн тәртібінде:

1. Сот мәселесін талқылау.
- 2.Өзгертулер мен толықтырулар.
3. Жер үлестерін бөлу.
- 4.Түрлі мәселелер.

Жиналыс өтетін жер, Шымкент қаласы Ынтымақ м/а Ирисметов Розмат ата көшесі 62/36 үй. тел. 8 702 393 99 66, 8 775 855 17 69, 8 775 240 66 56, 8 775 760 50 51.

«Айғақ» республикалық газеті мен «Айғақ» телеарнасы «Егемен Қазақстан» газетінің тұрақты авторы, журналист Айгүл Сейіловаға анасы **Мәрия ӘЛТӨРЕҚЫЗЫНЫҢ** қайтыс болуына байланысты қайғысына ортақатаса отырып қайғыра көңіл айтады.

АЙҒАҚ

Газет ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінде, Ақпарат және мұрағат коми-тетінде 2010 жылдың 5 қаңтарда есепке қойылып, №10617-Г тіркеу куәлігі берілген.

Құрылтайшысы және меншік иесі «Айғақ»Медиа» ЖШС

Ұлжан ҚАСЫМЖАНҚЫЗЫ НАУШАБАЕВА -

Бас редактор

Арайлым ӘБСАҒАТ - журналист

РЕДАКЦИЯНЫ МЕКЕНЖАЙЫ:

160000, Шымкент қаласы, Г. Іляев көшесі, 29. E-mail: aigak@mail.ru www.aigak.kz

Жандос САҒЫНДЫҚОВ - Безендіруші

Мұхтар СЕРІКБАЕВ - Тарату бөлімі

Ұлжалғас САҒЫНДЫҚОВА - Жарнама

Мақаланың жариялану аясы төленген.

Журналистер: 8 (7252) 30-10-86, Жарнама бөлімі тел: 8 (7252) 21-34-30, Қаржы бөлімі тел: 8 (7252) 21-06-34 Факс: 30-07-25 Газетті тарату және жеткізу қызметі: 8 778 777 34 62

Газет тарайтын облыстар мен қалалар:

Астана, Ақмола, Алматы, Атырау, Ақтөбе, Ақтау, Ақсай, Батыс Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан, Түркістан облысы, Жамбыл, Қызылорда, Қостанай, Көкшетау, Семей, Павлодар, Талдықорған, Қарағанды, Теміртау, Шымкент.

Жазылу индексі

65836

16+

Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, «М-press» ЖШС-нің баспаханасында басылды. Шымкент қаласы, А.Байтұрсынов көшесі, 18.

Нөмірдің кезекші редакторы - Әлия ҚҰРАЛБЕК

Редакция авторлар мақаласы мен көзқарасына, жарнама мазмұнына жауап бермейді. Автор қолжазбасы өңделмейді және кері қайтарылмайды. Көлемі үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.

«Айғақта» жарияланған материалдарды көшіріп немесе өңдеп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасалуы міндетті.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«Шымкент сушар» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорнының каналдар арқылы су беру қызметтеріне арналған тарифтердің бекітілуі туралы

«Шымкент қаласының қалалық жайлы ортаны дамыту басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің шаруашылық жүргізу құқығындағы «Шымкент сушар» мемлекеттік коммуналдық кәсіпорны төмендегіні хабарлайды.

Қазақстан Республикасы Су ресурстары және ирригация министрлігінің 2026 жылғы 25 қыркүйектегі №320-НҚ бұй-

Өлшем бірлігі	01.11.2026–31.10.2027	01.11.2027–31.10.2028	01.11.2028–31.10.2029	01.11.2029–31.10.2030	01.11.2030–31.10.2031
тенге/1000 м³	699,98	747,82	790,83	816,41	868,63

Аталған тарифтер 2026 жылғы 1 қарашадан бастап қолданысқа енгізіледі.

«Шымкент сушар» МКК

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Об утверждении тарифов на услуги по подаче воды по каналу ГКП «Шымкент сушар» на 2026–2030 годы.

Коммунальное государственное предприятие на праве хозяйственного ведения «Шымкент сушар» коммунального государственного учреждения «Управление развития комфортной городской среды города Шымкента» сообщает следующее.

В соответствии с приказом Министра водных ресурсов и ирригации Республики Казахстан от 25 сентября 2026

года № 320-НҚ утверждены тарифы и тарифная смета на услуги по подаче воды по каналам, оказываемые коммунальным государственным предприятием «Шымкент сушар» на 2026–2030 годы.

В связи с этим сообщаем, что с 1 ноября 2026 года вводится в действие тариф на услуги по подаче воды по каналам, оказываемые Вашему учреждению, в размере 699,98 (шестьсот девяносто девять тенге 98 тиын) за 1 000 м³.

Просим принять данную информацию к сведению.

Единица измерения	с 01.11.2026 по 31.10.2027	с 01.11.2027 по 31.10.2028	с 01.11.2028 по 31.10.2029	с 01.11.2029 по 31.10.2030	с 01.11.2030 по 31.10.2031
тенге/1000 м³	699,98	747,82	790,83	816,41	868,63

Настоящие тарифы вводятся в действие с 1 ноября 2026 года.

ГКП «Шымкент сушар»

ХАБАРЛАНДЫРУ

Бастамашы «Шымкентцемент» ЖШС (мекенжайы: Шымкент қ-сы, Қойкелді батыр көшесі, 22, БИН 931240000022, тел. 8 (7252) 48 00 30) 16/11/2026 ж. сағ. 12:30, ТО, Төле би ауданы, Ақбастау а., «Қазықұрт» карьері әкімшілік ғимаратында, «Шымкентцемент» ЖШС «Қазықұрт» карьерінің экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар пакеті бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өткізеді.

Орындаушы: «Е-АІМ» ЖШС, БСН 011140005355, Шымкент қ-сы, Байтұрсынов көш., 18 ғимарат, 208 кеңсе, info@eaim-kz.com, тел: +77017323187.

Материалдармен танысу және ұсыныстар үшін: <https://ndbecology.gov.kz/> бірыңғай эко-порталы, Түркістан облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы сайты, a.erkebai@ontustik.gov.kz. Қағаз нұсқасымен Шымкент қ-сы, Қойкелді батыр көшесі, 22, танысуға болады. Барлық сұрақтар бойынша: +77017323187.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Инициатор ТОО «Шымкентцемент» (адрес: г. Шымкент, ул. Койкелды батыра, 22, БИН 931240000022, тел. 8 (7252) 48 00 30) проводит 16/11/2026 г. в 12:30 по адресу: ТО, Толебейский район, с.Ақбастау, адмздание карьера «Қазықұрт», общественные слушания в форме открытого собрания по Пакету документов на получение экологического разрешения для карьера «Қазықұрт» ТОО «Шымкентцемент».

Исполнитель: ТОО Е-АІМ, БИН 011140005355, ул. Байтұрсынова, 18, офис 208, эл.адрес: info@eaim-kz.com, +77017323187.

Для ознакомления и отправки предложений: единый эко-портал <https://ndbecology.gov.kz/>, сайт Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области, a.erkebai@ontustik.gov.kz. В бумажном виде можно ознакомиться по адресу: г. Шымкент, ул. Койкелды батыра, 22. По всем вопросам: +77017323187.

ХАБАРЛАНДЫРУ

“Манкытай” ЖШС Шаға кен орнына қоршаған ортаға әсер ету рұқсатын алу үшін жасалған жобалық құжаттарға ашық отырыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізілетінін хабарлайды.

Өткізу орны: Түркістан облысы, Сауран ауданы, Қазақстанның 30 жылдығы (Шаға ауылы) ауылы, С. Кожанов көшесі, 21 / 22.

Өткізу күні мен уақыты: 2026 жылдың 19 қараша сағат 11:00-де.

Конференцияға онлайн қосылу: <https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09> Конференция идентификаторы: 616 540 8596 Кіру коды: 123456

Әсер ету аймағы: Түркістан облысы, Сауран ауданы, Қазақстанның 30 жылдығы.

Қоғамдық тыңдауға жіберілген құжаттармен келесі ҚО ТРЖ ҰДБ <https://ndbecology.gov.kz/>, сондай-ақ жергілікті атқарушы орган «Түркістан облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» ММ сайтының «қоғамдық тыңдау» бөлімінің сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar?lang=kk> танысуға болады Мекен-жайы: Түркістан қаласы, Жаңа қала ш.а., 160 кварт., 32 көше e-mail: a.erkebai@ontustik.gov.kz.

Бастамашы: “Манкытай” ЖШС мекен-жайы: Түркістан облысы, Түркістан қаласы, Сапарбай Болыс көшесі, 5 өткел, 8 БСН 190840014848, тел. 8 -775-799-95-03

Орындаушы: «Tabigat8» ЖК, Шымкент қ., 189 кв, 33 үй. тел. +77711515038. Email: zhadra_140992@inbox.ru

Барлық ескертулері мен ұсыныстар, сонымен қарат қосымша ақпаратты мына жерден: <https://ndbecology.gov.kz> «Ашық жиналыстар» бөлімінде немесе келесі телефон арқылы алуға болады: 8-775-799-95-03

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО “Манкытай” объявляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания по проектным материалам для получения экологического разрешения на воздействие для месторождения «Шаға».

Место проведения: Туркестанская область, район Сауран, село 30 лет Казахстана (с. Шаға), улица С. Кожанова, д. 21/22.

Дата и время проведения: 19 ноября 2026 года в 11:00.

Подключиться к конференции <https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09>

Идентификатор конференции: 616 540 8596 Код доступа: 123456

Территория воздействия: Туркестанская область, район Сауран, село 30 лет Казахстана

С материалами, выносимыми на общественные слушания, можно ознакомиться на НБД СОС и ПР <https://ndbecology.gov.kz/>, а также на сайте <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar?lang=kk> Местного Исполнительного Органа ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области», адрес: г. Туркестан, мкр. Новый город, кварт. 160, ул. 32. e-mail: a.erkebai@ontustik.gov.kz в разделе «Общественные слушания».

Инициатор: ТОО “Манкытай” адрес: Туркестанская область, город Туркестан, улица Сапарбай Болыс, Проезд 5, дом 8 БИН 190840014848, тел. 8 -775-799-95-03

Исполнитель проекта: ИП «Tabigat8», г. Шымкент, 189 квартал, дом 33 тел. +77711515038. Email: zhadra_140992@inbox.ru

Все замечания и предложенияпринимается, а также дополнительную информацию можно получить по адресу: <https://ndbecology.gov.kz/> в разделе «Открытые собрания» и по телефону: 8 -775-799-95-03

ХАБАРЛАНДЫРУ

“Асыл-LTD” ЖШС Ақсукеңт ауылындағы диірмен кешеніне қоршаған ортаға әсер ету рұқсатын алу үшін жасалған жобалық құжаттарға ашық отырыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізілетінін хабарлайды.

Өткізу орны: Түркістан облысы, Сайрам ауданы, Ақсукеңт а/о, Ақсу ауылы, Астанадаңғылы көшесі, 29

Өткізу күні мен уақыты: 2026 жылдың 18 қараша сағат 10:00-де.

Конференцияға онлайн қосылу: <https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09>

Конференция идентификаторы: 616 540 8596 Кіру коды: 123456

Әсер ету аймағы: Түркістан облысы, Сайрам ауданы, Ақсукеңт а/о, Ақсу ауылы.

Қоғамдық тыңдауға жіберілген құжаттармен келесі ҚО ТРЖ ҰДБ <https://ndbecology.gov.kz/>, сондай-ақ Жергілікті атқарушы орган «Түркістан облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» ММ сайтының «қоғамдық тыңдау» бөлімінің сайтында <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar?lang=kk> танысуға болады мекенжайы: Түркістан қаласы, Жаңа қала ш.а., 160 кварт., 32 көше e-mail: a.erkebai@ontustik.gov.kz.

Бастамашы: “Асыл-LTD” ЖШС мекенжайы: Шымкент қаласы, Қаратау ауданы, Тұран ықшам ауд., Новостройка көшесі, 177 а ғимарат БСН 020740000305, тел. +7 702 400 5167

Орындаушы: «Tabigat8» ЖК, Шымкент қ., 189 кв, 33 үй. тел. +77711515038. Email: zhadra_140992@inbox.ru

Барлық ескертулері мен ұсыныстар, сонымен қарат қосымша ақпаратты мына жерден: <https://ndbecology.gov.kz> «Ашық жиналыстар» бөлімінде немесе келесі телефон арқылы алуға болады: +7 702 400 5167

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО “Асыл-LTD” объявляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания по проектным материалам для получения экологического разрешения на воздействие для мельничного комплекса в селе Ақсукеңт.

Место проведения: Туркестанская область, Сайрамский район, Ақсукеңтский с.о., с. Ақсу, улица проспект Астана 29.

Дата и время проведения: 18 ноября 2026 года в 10:00.

Подключиться к конференции <https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09>

Идентификатор конференции: 616 540 8596 Код доступа: 123456

Территория воздействия: Туркестанская область, Сайрамский район, Ақсукеңтский с.о., с.Ақсу

С материалами, выносимыми на общественные слушания, можно ознакомиться на НБД СОС и ПР <https://ndbecology.gov.kz/>, а также на сайте <https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar?lang=kk> Местного Исполнительного Органа ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области», адрес: г. Туркестан, мкр. Новый город, кварт. 160, ул. 32. e-mail: a.erkebai@ontustik.gov.kz в разделе «Общественные слушания».

Инициатор: ТОО “Асыл-LTD” адрес: г. Шымкент, Каратауский район, мкр. Туран, ул. Новостройки, зд. 177а БИН 020740000305, тел. +7 702 400 5167

Исполнитель проекта: ИП «Tabigat8», г. Шымкент, 189 квартал, дом 33 тел. +77711515038. Email: zhadra_140992@inbox.ru

Все замечания и предложенияпринимается, а также дополнительную информацию можно получить по адресу: <https://ndbecology.gov.kz/> в разделе «Открытые собрания» и по телефону: +7 702 400 5167

ХАБАРЛАНДЫРУ

Бастамашы «Шымкентцемент» ЖШС (мекенжайы: Шымкент қ-сы, Қойкелді батыр көшесі, 22, БИН 931240000022, тел. 8 (7252) 48 00 30) 16/11/2026 ж. сағ. 12:00, ТО, Төле би ауданы, Ақбастау а., «Қазықұрт» карьері әкімшілік ғимаратында, «Қазықұрт» әктас кен орнын ашық тәсілмен игеру тау-кен жұмыстарының жоспарының ықтимал әсерлер туралы есебі бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өткізеді.

Орындаушы: «Е-АІМ» ЖШС, БСН 011140005355, Шымкент қ-сы, Байтұрсынов көш., 18 ғимарат, 208 кеңсе, info@eaim-kz.com, тел: +77017323187. Материалдармен танысу және ұсыныстар үшін: <https://ndbecology.gov.kz/> бірыңғай эко-порталы, Түркістан облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы сайты, a.erkebai@ontustik.gov.kz. Қағаз нұсқасымен Шымкент қ-сы, Қойкелді батыр көшесі, 22, танысуға болады. Барлық сұрақтар бойынша: +77017323187.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Инициатор ТОО «Шымкентцемент» (адрес: г. Шымкент, ул. Койкелды батыра, 22, БИН 931240000022, тел. 8 (7252) 48 00 30) проводит 16/11/2026 г. в 12:00 по адресу: ТО, Толебейский район, с.Ақбастау, адмздание карьера «Қазықұрт», общественные слушания в форме открытого собрания по Отчет о возможных воздействиях “Плана горных работ по открытой разработке Казы-Куртского месторождения известняков”.

Исполнитель: ТОО Е-АІМ, БИН 011140005355, ул. Байтұрсынова, 18, офис 208, эл.адрес: info@eaim-kz.com, +77017323187.

Для ознакомления и отправки предложений: единый эко-портал <https://ndbecology.gov.kz/>, сайт Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области, a.erkebai@ontustik.gov.kz. В бумажном виде можно ознакомиться по адресу: г. Шымкент, ул. Койкелды батыра, 22. По всем вопросам: +77017323187.